

Mədəniyyət

www.medeniyyet.az

“Şahdağ” Turizm Mərkəzi bayram tətilində 16 min turist qəbul edib

səh. 9

Heydər Əliyev Sarayında uşaqlar üçün şənlik keçirilib

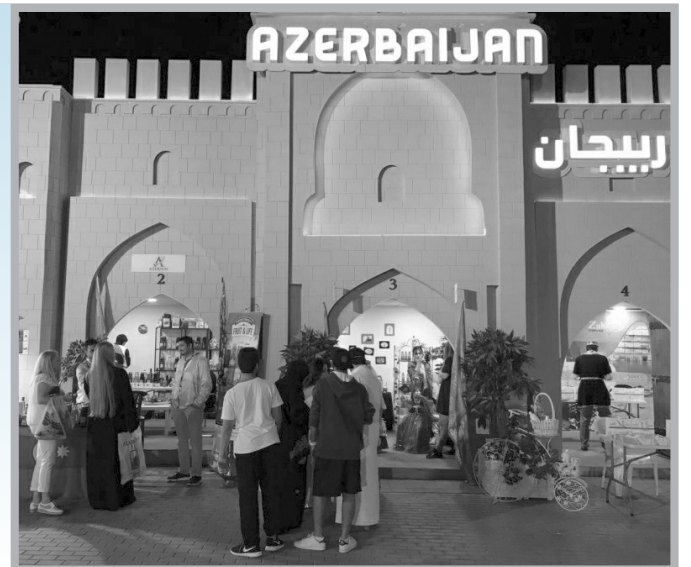
Heydər Əliyev Sarayında uşaqlara “Yeni il gəlir, xoş gəlir” adlı yeni interaktiv, əyləncəli və musiqili şənlik təqdim edilib. Şənlikdə Yeni ilin sevilən personajları - Şaxta baba və Qar qız uşaqlarla ünsiyyətdə olub, onları mahnılar, oyunlar, milli və müasir rəqlər ilə sevindirib. İlk dəfə təqdim olunan “Veniamin” şou proqramı uşaqların əyləncəsinə əlavə rəng qatıb.

səh. 5

Abu-Dabidə beynəlxalq festivalda Azərbaycan gecəsi

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Abu-Dabi şəhərində Şeyx Zayed İrsi Beynəlxalq Festivalı keçirilir. 24 ölkənin qatıldığı festivalda Azərbaycanın BƏƏ-dəki səfirliyinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə ölkəmizin məhsul və xidmətlərindən ibarət pavilyon qurulub. Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətilə festivalın mədəni hissəsində bu ölkədə yaşayan azərbaycanlı uşaqların iştirakı ilə milli rəqlərimizin nümayişi təşkil edilib.

səh. 3

Xarici turistlər Bakıda Yeni il istirahətindən zövq alıblar

səh. 8

Yeni ilin əhval-ruhiyyəsi təkcə şəhər sakinlərinə deyil, ölkəmizə üz tutan turistlərə də yadda qalan anlar yaşatdı. Azərbaycanın dünyada sabit, tolerant ölkə kimi tanınması, eləcə də zəngin turizm imkanlarına sahib olması xarici turist sayının da ildən-ilə artmasına səbəb olur. Bayram günlərini Bakıda keçirmiş əcnəbi qonaqların da təəssüratı zəngindir.

“İlin əvvəlində qarşımıza qoyduğumuz bütün vəzifələr icra edildi, Azərbaycanda sabitlik təmin edildi. Dünyada gedən xoşagəlməz proseslər, qanlı toqquşmalar, müharibələr, münaqişələr göstərir ki, sabitlik olmayan yerdə inkişafdan söhbət gedə bilməz. Azərbaycan xalqı 2017-ci ildə sabitlik şəraitində yaşamışdır”.

Sitat Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik müraciətindəndir.

Dövlət başçısı təbrik müraciətində vurğulayıb ki, 2017-ci ildə Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələri daha da genişləniib. Bizimlə əməkdaşlıq etmək istəyən ölkələrin sayı gündən-günə artır. Azərbaycan dünyada özünü ləyaqətli və etibarlı tərəfdaş kimi göstərir.

Azərbaycan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində fəal iştirak edib və İslam həmrəyliyinin inkişafına, güclənməsinə öz dəyərli töhfəsini verib: “2017-ci il Azərbaycanda “İslam həmrəyliyi ili” elan olunmuşdur və bu il ərzində həm ölkə daxilində, həm xaricdə bir çox önəmli tədbirlər keçirilmişdir.

“Azərbaycan dünyada özünü etibarlı tərəfdaş kimi göstərir”

Ölkəmiz mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafında dəyərli rol oynayır

dir. Bildiyiniz kimi, keçən il Azərbaycanda “Multikulturalizm ili” elan olunmuşdur. Azərbaycan dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafında öz dəyərli rolunu oynayır və hesab edirəm ki, dünya miqyasında bu sahədə mərkəzlərdən birinə çevrilmişdir”.

Prezident onu da diqqətə çatdırıb ki, ötən il ərzində 20-dən çox xarici səfər edib və xarici tərəfdaşlarla əlaqələrimiz Azərbaycanın dünya miqyasında çox müsbət imicə malik olduğunu bir daha göstərir.

Ölkəmizin bir nömrəli problemlərdən bəhs edən Prezident bildirib ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həlli istiqamətində nəticələr olmasa da, 2017-ci ildə mövqelərimiz daha da möhkəmlənib. Ermənistan 2016-cı ilin Aprel döyüşlərindən sonra şərtlər irəli sürsə də, sonda qeyd-şərtsiz danışıqlar masasına qayıtdı. “Aprel qələbəmizdən sonra Ağdərə, Cəbrayıl,

Füzuli rayonlarında vaxtilə işğal altında olmuş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı dalğalanır.

2017-ci ildə Cocuq Mərcanlı kəndinə uzun fasilədən sonra həyat qayıtdı. Cocuq Mərcanlının inkişafı bizim əylməz ruhumuzun rəmzidir. Cocuq Mərcanlının bərpası bizim qürur mənbəyimizdir”, - deyərək dövlət başçısı vurğulayıb.

Prezident qeyd edib ki, qarşımızda duran bütün vəzifələri icra etmək üçün güclü iqtisadiyyat lazımdır: “2017-ci il tarixdə dərin, köklü və nəticə verən iqtisadi islahatlar ili kimi qalacaqdır. Davos İqtisadi Forumunun hesablamlarına, ölkələrin iqtisadiyyatlarının rəqəbatqabiliyyətiliyinə görə Azərbaycan dünya miqyasında 35-ci yerdədir. İqtisadiyyatın qeyri-neft sektoru 2 faizdən çox, iqtisadiyyatımızın qeyri-neft sənayesi 3 faizdən çox artmışdır. Hesab edirəm ki, indiki şərait üçün bu, çox yaxşı nəticədir. Əminəm ki, 2018-ci ildə rəqəmlər daha da bö-

yük olacaq”.

2017-ci ildə Azərbaycanın regionlarında ahəngdar inkişafın, quruculuq-abadlıq işlərinin də davam etdiyini deyən dövlət başçısı bildirib ki, ötən il neft-qaz sektorunda tarixi hadisələr baş verib. “Azəri-Çıraq-Günəşli” neft yatağının istismar müddətinin uzadılması məsələsi həll olunub. Bu kontrakt 2050-ci ilə qədər qüvvədə olacaq və ölkəmizə milyardlarla dollar gəlir gətirəcək. Gələn il TANAP layihəsinin açılışı gözlənilir. Həmçinin digər tarixi layihə öz həllini tapıb, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılış mərasimi keçirilib: “Əgər biz Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizini də qeyd etsək görərik ki, Azərbaycan dünya miqyasında, - baxmayaraq ki, bizim açıq dənizlərə çıxışımız yoxdur, - strateji nəqliyyat mərkəzinə çevrilir”.

2017-ci ilin bütövlükdə ölkəmiz üçün uğurlu olduğunu deyən Prezident bildirib ki, 2018-ci il də uğurlu olacaq.

20 Yanvarın ildönümü ilə bağlı tədbirlər planı təsdiqlənib

Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin sərəncamı ilə “20 Yanvar faciəsinin iyirmi səkkizinci ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı” təsdiq edilib.

Sənədə əsasən respublikanın şəhər və rayonlarında, idarə və təşkilatlarda 20 Yanvar gününün Azərbaycanın suverenliyi, istiqlaliyyəti və ərəzi bütövlüyü uğrunda mübarizə rəmzi kimi qeyd olunması ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi, mədəniyyət ocaqlarında faciəyə həsr olunmuş tə-

maşaların, bədii və sənədli filmlərin nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Həmçinin dünya ictimaiyyətinin diqqətini bu faciəyə yönəltmək məqsədilə Azərbaycanın xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəlikləri və icmaları vasitəsilə müvafiq tədbirlərin keçirilməsi, dünyanın aparıcı kütləvi informasiya vasitələrində, telekanallarında və internet şəbəkələrində 20 Yanvar hadisələri barədə müxtəlif dillərdə materialların hazırlanması və yayılmasının tə-

min olunması barədə tapşırıqlar verilib.

Tədbirlər planına əsasən, respublikanın bütün tədris müəssisələrində faciəyə həsr edilmiş xüsusi dərs keçiriləcək, 20 Yanvar hadisələri zamanı şəhid olanların ailələrinə humanitar yardımlar göstəriləcək, Şəhidlər xiyabanı ərəzində lazımi işlər aparılacaq, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən əsas dini konfessiya və qurumlar tərəfindən faciə qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan mərasimlər təşkil ediləcək.

Fərəc Qarayevin əsəri Moskvada konsert proqramına daxil edilib

Yanvarın 15-də P.Çaykovski adına Moskva Dövlət Konservatoriyasında “Happy New Music!” adlı konsert proqramı təqdim ediləcək. Proqrama Azərbaycanın tanınmış bəstəkarı, Əməkdar incəsənət xadimi Fərəc Qarayevin iki fortepiano üçün yazdığı “Forst şəhəri üçün musiqi” əsəri də daxil edilib.

Moskva Müasir Musiqi Mərkəzinin saytında yer alan xəbərdə bildirilir ki, əsəri “Yeni musiqi studiyası” ansamblının solistləri Mona Xaba və Natalya Çerkasova ifa edəcəklər.

“Wall Street International” jurnalında Azərbaycan həqiqətləri

Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Məmməd Əhmədşadın “Wall Street International” jurnalının italyan dilindəki buraxılışında müəssisəsi dərc olunub. “Qara qızıl və insan kapitalı” adı ilə dərc olunmuş müsahibədə səfir jurnalist Romolo Martelloninin Azərbaycan-İtaliya münasibətləri və ölkəmizin

inkişaf strategiyası, o cümlədən xarici siyasət istiqamətləri, enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat dəhlizlərinin, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafında rolu, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi, Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığı kimi mövzularda suallarını cavablandırır.

Diplomat Azərbaycanda davamlı inkişafın təmin edilməsi üçün atılan addımlar, iqtisadiyyatın diversifikasiyası, qeyri-neft sektorunun inkişafı, ölkəmizin transmilli nəqliyyat dəhlizlərinin qurulmasında rolu, “qara qızıl”ın insan kapitalına çevrilməsi istiqamətində atılan addımlar, ölkəmizin “Ekspo 2025”ə ev sahibliyi üçün namizədliyini irəli sürməsi, Azərbaycanın multikulturalizm ənənələri, İslam həmrəyliyinə və mədəniyyətlərarası dialoqa verdiyi töhfələr barədə də danışır.

Dünyanın ən gözəl hava limanı

İndoneziyanın “The Jakarta Post” saytı dünyanın ən gözəl 13 hava limanının siyahısını açıqlayıb. Siyahıda birinci yerdə Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanı qeyd olunub. Yazıda bildirilir ki, müasir memarlıq üslubunda inşa olunan Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanı ölkənin iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayır, sərnəşin daşımalarının 85 faizi beynəlxalq reyslərin payına düşür.

Siyahıda sonrakı yerlərdə ABŞ-ın “Denver”, İspaniyanın “Adolfo Suarez Madrid-Baraxas”, Yaponiyanın “Kansai”, Çinin “Pekin Kapital”, Hindistanın “Çatrapati Şivaci”, Malayziyanın “Kuala Lumpur”, Mərakeşin “Menara”, Gürcüstanın

“Kutaisi”, Çinin “Şençen Baoan”, Rusiyanın “Pulkovo”, İordaniyanın “Kraliça Aliya”, Sinqapurun “Çangi” Beynəlxalq Hava Limanı qeyd olunub.

Fariz

Yeni il yeni çağırışlar, müasir tələblər deməkdir

“2017-ci ili ölkəmizin mədəniyyət və turizm sahələri üçün yadda qalan il hesab etmək olar. Azərbaycanın uğurla ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq tədbirlər hər iki sahənin inkişafına öz töhfəsini verdi”.

Bu fikirlər mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayevili Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə ölkəmizin mədəniyyət və turizm icmalarıya ünvanlanan təbrikində vurğulanır.

Nazirin müraciətində 2017-ci ildə Azərbaycan paytaxtının ev sahibliyi etdiyi beynəlxalq mədəniyyət və turizm tədbirlərinin əhəmiyyəti diqqətə çatdırılır. Bildirilir ki, Bakıda dördüncü dəfə reallaşan Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu bir sıra mühüm təşəbbüs

və global çağırışlarla yadda qaldı. Ənənəvi Azərbaycan Beynəlxalq "Turizm və səyahətlər" sərgisi ölkəmizin turizm imkanlarının yüksək səviyyədə təqdimatına şərait yaratdı. Bakı V Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkası, Azərbaycan xalçası üzrə V Beynəlxalq simpozium, eləcə də ənənəvi beynəlxalq musiqi festivalları yola saldıığımız ilin zənginliyindən xəbər verir.

Qeyd olunur ki, Azərbaycan turizmi ötən il də mühüm uğurlara imza atıb. Qurulan müasir turizm infrastrukturu, beynəlxalq tədbirlər, elektron viza sisteminin tətbiqi, millətləşdirilməsi ölkəmizə gələn xarici turistlərin sayında ciddi artıma zəmin yaradıb. 2017-ci ildə həmçinin paytaxtımız dünyanın şopinq festivalı təşkil edilən şəhərlərinin

siyahısına daxil olub.

Təbrikdə ötən il Azərbaycan musiqisinin və mətbəx mədəniyyətinin dünya miqyasında təbliği

ilə bağlı iki əlamətdar hadisə də vurğulanır. Qeyd edilir ki, mətbəximizin ləziz təamlarından dolmanın və musiqi irsimizin nümunəsi ka-

mançanın UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına salınması çoxəsrlik mədəniyyətimizin daha bir təntənəsidir. Ölkəmizin əldə etdiyi bu nailiyyətlər Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində gerçəkləşib.

Müraciətdə o da bildirilir ki, xalqımızın malik olduğu mədəni-mənəvi dəyərlərin qorunmasında, beynəlxalq ələmdə layiqincə təbliğ olunmasında mədəniyyət və turizm sahələrində çalışan minlərlə vətəndaşımızın əməyi var: "Yeni il, sözsüz ki, yeni çağırışlar, müasir tələblər deməkdir. İndi biz yeni texnologiyaların imkanlarından maksimum yararlanaraq mədəniyyət və turizm sahələrində xidmətin səviyyəsinə daha da yüksəltməliyik. Bundan əlavə, ölkəmizdə və xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı imkanları çərçivəsində mədəni irsimizin və turizm imkanlarımızın təbliğinə öz töhfəsini verməlidir".

Dünya Turizm Təşkilatının yeni baş katibi vəzifəsinin icrasına başlayıb

Zurab Pololikaşvili: "Dünyada hər on adamdan biri turizmlə məşğuldur"

suluq", - deyən Zura b Pololikaşvili turizmin davamlı inkişaf etməsinin iqtisadi rifah üçün böyük imkanlar yaratmaqla yanaşı, bir sıra problemlərə də səbəb olduğunu diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, bu sektoru təhlükəsizlik və müərinə, davamlı bazarına, rəqəmsallaşma təhtiyatların məh-unlaşdırmaq DTT-aliyyət prioritetlər.

Birləşmiş Millətlər Dünya Turizm Təşkilatının (UNWTO) yeni baş katibi Zurab Pololikaşvili 2018-ci ilin ilk günlərindən vəzifəsinin icrasına başlayıb.

Təşkilatın saytında yeni baş katibin dünya ictimaiyyətinə Yeni il təbriki yayılıb.

Zurab Pololikaşvili vəzifədə olacağı 2018-2021-ci illərdə təşkilatın turizmin inkişafı, üzv dövlətlərin mənafeyi naminə daha faydalı fəaliyyət göstərməsi üçün çalışacağını bildirib.

“Turizm xalq sektorudur. Dünyada orta hesabla hər on adamdan biri birbaşa və ya dolay olaraq turizmlə məşğuldur. Biz turizmin hər bir cəmiyyətə fayda gətirməsini təmin etməkdə mə-

həfizə çağırışlarına, davamlı bazar dəyişikliklərinə, rəqəmsallaşmaya və təbii ehtiyatların məhdudluğuna uyğunlaşdırmaq DTT-nin ümumi fəaliyyət prioritetlərindən olmalıdır.

Baş katib DTT-nin dövlət və özəl sektorla tərəfdaşlıq münasibətləri qurmasına, hamı üçün iş yerləri və imkanlar yaradılmasına, texnologiya və innovasiyalarından istifadə edilməsinə xüsusi diqqət yetirəcəyini və iqlim dəyişikliyini yaranan səbəblərə qarşı mübarizə aparacağını bildirib. O, öz dövlətlər və tərəfdaşlarla birlikdə həminin rifahı naminə daha rəqabətqabiliyyətli və məsuliyyətli turizm sektoru qurmağa ümidvar olduğunu deyib.

Abu-Dabidə keçirilən festivalda Azərbaycan gecəsi təşkil olunub

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏ-Ə) Abu-Dabi şəhərində ənənəvi Şeyx Zayed İrsi Beynəlxalq Festivalı keçirilir. 2017-ci il dekabrın 1-də başlanan festival 2018-ci il yanvarın 27-dək davam edəcək.

Çin, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna - ümumilikdə 24 ölkənin qatıldığı festivalda Azərbaycanın BƏƏ-dəki səfirliyinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə ölkəmizin məhsul və xidmətlərindən ibarət paviilyon qurulub. Paviilyonda Azərbaycan istehsalı olan sərinləşdirici içkilər, çaylar, konservləşdirilmiş ərzaq məhsulları, mürəbbələr, quru meyvələr və çərəzlər, orqanik istehsal olunan kosmetika məhsulları, turizm xidmətlərinin satışı həyata keçirilir.

Hər il iki milyondan çox ziyarətçisi olan və bir çox dünya ölkələrinin hökumət başçılarına, yüksək vəzifəli rəsmilərin, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin ziyarət etdiyi festivalda Azərbaycan pavilyonu maraqla qarşılanıb.

Dekabrın 30-da Dünya Azər-

baycanlılarının Həmreylik Günü münasibətilə səfirlik tərəfindən festivalın mədəni hissəsində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində yaşayan azərbaycanlı uşaqların iştirakı ilə milli rəqlərimizin nümayişi təşkil edilib.

Tədbir çərçivəsində təşkil edilmiş paradda pavilyonumuzun iştirakçıları milli paltarlarda Azərbaycanın dövlət bayrağını bütün festival ərazisində gəzdirib, ziyarətçilərlə şəkillər çəkirdir, ölkəmiz barədə məlumat veriblər.

Daha sonra festivalın səhnəsində səfirliyin nəzdində fəaliyyət göstərən "Qarabağ inciləri" özfəaliyyət qrupu üzvlərinin ifasında Azərbaycan rəqsləri nümayiş etdirilib. Qonaqlar milli geyimdə olan rəqs ifaçıları ilə şəkillər çəkdi. Azərbaycan rəqsləri gecə boyu festivalın bir neçə müxtəlif səhnəsində fasilələrlə nümayiş etdirilib.

Tədbir ölkənin telekanalları tərəfindən nümayiş etdirilib, elektron mediada işıqlandırılıb.

Bəhreyn ilə əməkdaşlığa dair müzakirələr aparılıb

Elektron vizanın qarşılıqlı tətbiqi iki ölkə arasında turizm sahəsində əməkdaşlığa töhfə verəcək

Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanındakı səfiri Rasim Rzayev Bəhreyyədə işgüzar səfərdə olub, dövlət rəsmiləri ilə görüşlər keçirib.

Bəhreynin ticarət, sənaye və turizm naziri Zayid bin Raşid Əl-Zəyyəni ilə görüşdə ölkələrimizin

ticarət və turizm sahələrində əməkdaşlığının inkişafına, habelə Bakı və Manama şəhərləri arasında birbaşa uçuşların təşkilinə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Körfəz ölkələrinin vətəndaşlarının füsunkar təbiətə, mülayim iqlimə, zəngin mədəniyyətə və lə

ziz mətbəxə malik olan Azərbaycana böyük maraq göstərdiyi və son illərdə Azərbaycanın dünyanın turizm xəritəsində dinamik inkişaf edən istiqamətlərdən birinə çevrildiyi diqqətə çatdırılıb. Prezident İlham Əliyevin sərenamı ilə 2016-cı ilin fevra-

lindən etibarən Kərfəz Əməkdaşlıq Şurasına üzv dövlətlərin vətəndaşları üçün Azərbaycana giriş vizasının rəsmiləşdirilməsi prosessinin asanlaşdırıldığı vurğulanıb. Eyni zamanda Azərbaycan vətəndaşları üçün Bəhreynə elektron vizanın rəsmiləşdirilməsinin ölkələrimiz arasında turizm sahəsində əməkdaşlığa töhfəsini verəcəyi qeyd olunub.

Özbəkistan elektron viza ilə bağlı ölkəmizin təcrübəsini tətbiq edəcək

Özbəkistan hökuməti elektron viza verilməsində Azərbaycanın və Gürcüstanın təcrübəsini tətbiq edəcək. Yerli medianın məlumatına görə, Özbəkistanın Dövlət Turizm Komitəsi hazırda bu məsələ üzərində işləyir.

Qeyd edilib ki, elektron viza sistemi dünyanın müxtəlif ölkələrində tətbiq olunur və müsbət nəticələrini verir. Azərbaycan və Gürcüstanın təcrübəsi Özbəkistana daha çox uyğundur.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Prezidentinin fərmanı ilə 2016-cı il iyunun 1-dən ölkədə “ASAN Viza” sistemi tətbiq olunur.

“Jara” musiqi mükafatının təqdimetmə mərasimi keçiriləcək

“Jara” telekanalı musiqisevərləri 2018-ci il martın 4-də Moskvada “Crocus City Hall”da “Jara” musiqi mükafatının təqdimetmə mərasiminə dəvət edir.

“Jara” Beynəlxalq Musiqi Festivalının “facebook” səhifəsində yayılan xəbəre görə, canlı efirdə keçiriləcək səssərmədə qalibləri ulduzlar seçəcək. Tamaşaçılar isə səslərin hesablanması izləyəcək.

Tədbirdə Qriqori Leps, Valeri Meladze, Emin, Ani Lorak, A'studio, Polina Qaqarina, Nyuşa, Valeriya, Vera Brejneva, Nastya Kamenskix, “Vremya i steklo”, digər ifaçılar və musiqi qrupları iştirak edəcəklər.

Təzə ildə “Monotamaşalar paradı”

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı balacalar üçün Yeni il şənliklərindən sonra böyük seyrçilərin «könlünü alacaq». Yanvarın 9-dan 16-dək teatrın “kiçik səhnə”si monotamaşaların ixtiyarında olacaq. Teatrın repertuarında kifayət qədər monotamaşa var, üstəlik, onların bəzisi müxtəlif ölkələrdə keçirilən festivallarda uğurla nümayiş olunub.

Yanvarın 9-da Əməkdar artist Lətifə Əliyevanın iştirakı ilə Z.Ziyadoğlunun «Vurğuna vurğun gəlin», ertəsi gün aktrisa Mehriban Abdullayevanın iştirakı ilə U.Luisin əsəri əsasında «İstədiyim kimi yaşamışam» monotamaşaları oynanılacaq. Yanvarın 11-də və 18-də

isə Əməkdar artist Şövqi Hüseynovun son illər Bakıdan daha çox festival səhnələrində ifa etdiyi «Dəlinin qeydləri» (N.V.Qoqol) və «Kontrabas» (P.Züskind) tamaşalarına baxa biləcəyik. «Cəza» (T.Vəliyeva) tamaşasını

isə yanvarın 12-də Əməkdar artist Kəmalə Hüseynova təqdim edəcək. Yanvarın 16-da aktrisa Küşvər Şərifova səhnədə «Sonsuzluğun sonu»ndan təkbəşinə bəhs edəcək, ayın 17-də Əməkdar artist Nofəl Vəliyev F.Dostoyevskinin «İdiot» əsəri əsasında hazırlanmış monotamaşanı oynayacaq.

Beləliklə, yubiley mövsümünə qədər qoymuş Gənc Tamaşaçıları Teatrı 2018-ci ili maraqlı teatr layihəsi ilə - «Monotamaşalar paradı» ilə başlayır. Aktyor səhnədə tək çıxış edə bilər, amma onun seyrçisi mütləq çox olmalıdır.

G.Mirməmməd

İtaliyalı musiqiçi Bakıda konsert proqramı ilə çıxış edib

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində ötən ilin son əcnəbi qonağı italyalı musiqiçi Luiza Sello olub. Dekabrın 29-da Yeni il münasibətilə təqdim

olunan konsert proqramı Beynəlxalq Muğam Mərkəzi və “United Cultures”-in təşkilatçılığı, İtaliyanın Mədəni İrs və Fəaliyyət, Turizm Nazirliyinin dəstə

təyi və Friulia-Venezia-Giuliya regionunun tərəfdaşlığı ilə reallaşıb.

Konsertdə klassik musiqinin məşhur isimləri - bəstəkarlar C.Rossini, J.Bize və V.A.Motsartın kompozisiyaları, həm də müasir dövrün bəstəkarlarından Ennio Marikone və Valter Silviottinin musiqiləri səsləndirilib.

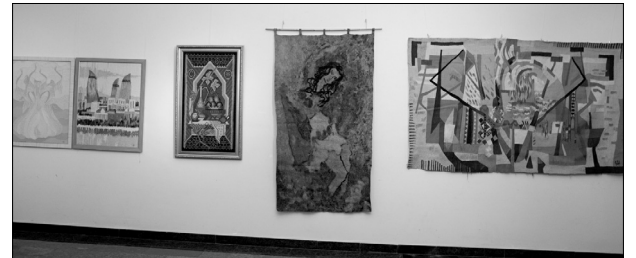
Luiza Sello həmçinin Stefano Muskaritolo və Kəmalə Əlizadənin məhz bu konsert üçün bəstələdikləri musiqi parçalarını azərbaycanlı musiqiçilərlə birlikdə ifa edib. Kompozisiyalardan biri azərbaycanlı kontr-tenor İlham Nəzərov tərəfindən ifa olunub.

Konsertdə Luiza Sello tarzən Sahib Paşazadə ilə birlikdə Kəmalə Əlizadə və Stefano Muskaritolo tərəfindən tərtib olunmuş, xüsusi İtaliya və Azərbaycan etnik ənənələrini özündə əks etdirən parçalardan ibarət musiqi sintezini də təqdim edib.

Tamaşaçılar italyalı musiqiçinin çıxışını alqışlarla qarşılayıblar.

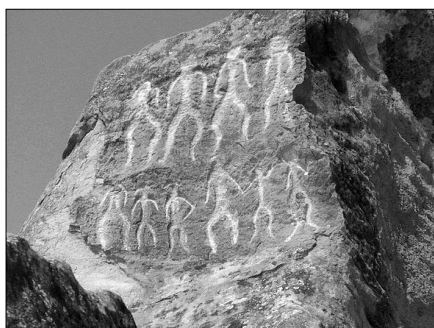
Ötən il Rəssamlar İttifaqında 34 sərgi...

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı 2017-ci ildə müxtəlif mövzulu rəsm sərgisi və ya fotosərgilər üçün nümayiş məkanı olmaqla yanaşı, həm də təşkilatçı qismində çıxış edib. Ötən il Azərbaycan Rəssamlar İttifaqında 13 fərdi, 21 ümumi olmaqla 34 sərgi açılıb. Sənət ocağı həmçinin 20 fotosərginin və 30 rəsm sərgisinin təşkilatçıları sırasında olub.

...Xətai Sənət Mərkəzində 25 sərgi açılıb

Ötən il paytaxtdakı Xətai Sənət Mərkəzi üçün də tədbirlər baxımından zəngin olub. İl ərzində burada 25 rəsm sərgisi açılıb. Sənət mərkəzinin rəhbəri Zahid Əvəzovun sözlərinə görə, uşaqlar üçün 10 rəsm müsabiqəsi təşkil olunmaqla yanaşı, yuxarı yaş qrupuna mənsub fırça ustalarının 15 sərgisi keçirilib. 2017-ci ildə mərkəz həmçinin 12 sərgiyə təşkilatçılıq edib.

Qobustan əcnəbi turistlərin ən çox ziyarət etdiyi məkandır

2017-ci ildə “Qobustan” Milli Tarix-Bədii Qoruğunu 80 min 126 turist ziyarət edib. Qoruğun əməkdaşı Rəhman Abdullayev AZƏRTAC-a bildirib ki, ziyarət edənlərin 39 min 561 nəfəri xarici ölkələrin vətəndaşıdır. Onun sözlərinə görə, əcnəbi turistlər arasında Rusiya, Almaniya, İngiltərə, Pakistan, İran və ərəb ölkələrindən gələnlər üstünlük təşkil edib.

Azərbaycanlı sənətçilər “Manon Lesko” operasında

Yanvarın 24-26-da və 28-də Rusiya Dövlət Akademik Böyük Teatrında Cakomo Puççininin “Manon Lesko” dördpərdəli operası nümayiş etdiriləcək. Teatrın saytında yer alan xəbəre görə, yanvarın 25-də və 28-

də səhnə əsərində kral qvardiyasının serjanti Leskonun partiyasını Azərbaycanın Əməkdar artisti Elçin Əzizov (bariton), Kavalier de Qriyenin partiyasını Əməkdar artist Yusif Eyvazov (tenor) ifa edəcək.

Bakı Dövlət Sirkində “Ekstremal qış” şousu

Bakı Dövlət Sirkində “Ağ pələnglər attraksionu” şousunun ardından yeni proqram təqdim olunub. “Ekstremal qış” adlı proqramın heyəti Rusiyanın və Ukraynanın sirk ustalarından ibarətdir. Dəmir şar içərisində göstərilən moto-şou proqramın ən unikal nömrəsidir. Şouda əhliləşdirilmiş heyvanların maraqlı nömrələri, illüziya, hava gimnastları, akrobatların çıxışları təqdim edilib, xüsusi işıq effektlərindən istifadə olunub. Yeni il günlərinə düşdüyü üçün proqramda bayramın rəmzi olan Şaxta baba və Qar qız da iştirak edib.

Tamaşaçılar proqramı yanvarın ortalarından izləyə biləcəklər.

Yeni il moda gecəsində podiuma uşaqlar çıxıb

Bakıdakı «Pullman Hotels and Resorts»-da “Star Kids Group” şirkətinin təşkilatçılığı ilə “Qış nağılı” adlı Yeni il uşaq moda-müsabiqə gecəsi keçirilib.

Müsabiqənin təşkilatçıları bildiriblər ki, «Kids Fashion Show» gecəsində 4-14 yaş arası 83 model və 28 modelyer iştirak edib. Jürinin tərkibində məşhur dizaynerlər - Azər-

baycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin dosenti, Əməkdar incəsənət xadimi Fəxryyə Xələfova, Azərbaycan Milli Geyim Mərkəzinin rəhbəri Gülnarə Xəlilova və başqaları yer alıb. Layihənin müəllifi “Star Kids Group”-un direktoru Aygün Əliyevadır.

Uşaqlar və modelyerlər müxtəlif nominasiyalar üzrə qiymətləndirilib.

Ötən il Xalça Muzeyinin 80 mindən çox ziyarətçisi olub

2017-ci il Azərbaycan Xalça Muzeyi üçün xüsusilə əlamətdar olub. İl ərzində muzeyi 80 mindən çox insan ziyarət edib. Bu sözləri muzeyin direktoru Şirin Məlikova söyləyib (AZƏRTAC).

Direktor 2017-ci ildə muzeyin 50 illiyi münasibətilə beynəlxalq simpozium, konfrans və seminarlar, həmçinin ustad dərsləri, müxtəlif mövzularda mühazirə və təlimlərin keçirildiyini diqqətə çatdırıb. Xalça Muzeyinin 50 illik yubileyi münasibətilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən xaricdə hərrac evindən XVIII əsrə aid örtük alınaraq muzeyə hədiyyə edilib. Muzeyin tarixində ilk dəfə 2017-ci ildə nadir Şamaxı xalçası xarici hərracda Avstriya auksion şirkətindən əldə edilib və muzeyə gətirilib. Hər raddan öncə Fransada şəxsi kolleksiyada saxlanılan xalça hazırda muzeyin xovlu xalça kolleksiyasının ən qədim eksponatları siyahısındadır. Ümumiyyətlə, Xalça Muzeyi son iki il ərzində xalça, milli geyim, zərgərlik, batika və tikmə nümunələri, arxeoloji qazıntılar zamanı tapılan əşyaların daxil olduğu 44 eksponat əldə edib ki, bunların bir qismi satın alınıb və ya hədiyyə olaraq

qəbul edilib. Bu da muzeyin ekspozisiyasının ildən-ilə zənginləşərək, eksponatların sayının artmasına, muzeyin ziyarətçiləri və xarici turistlər üçün daha maraqlı və cazibədar olmasına şərait yaradıb. Şirin Məlikova onu da deyib ki, 2017-ci ildə Azərbaycan Xalça Muzeyi "TripAdvisor" saytının ilin ən yaxşı muzeyi kimi "Mükəmməllik sertifikatı"nı alıb, həmçinin "Avropanın ən yaxşı muzeyi" nominasiyası üzrə 40 məşhur muzeyin sırasına daxil olub.

İl ərzində "Euronews" kanalında, Rusiyanın NTV kanalının populyar "Gedək, yeyək!" verilişində Azərbaycan Xalça Muzeyi ilə bağlı maraqlı süljetlər təqdim olunub, bütün dünyada böyük maraqla izlənilən "National Geographic" kanalında yayımlanan Bakı haqqında filmə Xalça Muzeyindən də bəhs edilib.

Muzeyin direktoru Ş.Məlikovanın məqaləsi məşhur "Carpet Collector" jurnalında dərc olunub. Beynəlxalq Muzeylər Şurasının (ICOM) saytında, həmçinin ABŞ, İtaliya və digər ölkələrin mediasında muzey haqqında materiallar dərc olunub.

"Yeni il gəlir, xoş gəlir"

Heydər Əliyev Sarayında uşaqlar üçün Yeni il şənliyi keçirilib

Heydər Əliyev Sarayında uşaqlara "Yeni il gəlir, xoş gəlir" adlı yeni interaktiv, əyləncəli və musiqili şənlik təqdim edilib.

Saraydan bildirişlər ki, şənlikdə Yeni ilin sevilən personajları - Şaxta baba və Qar qız uşaqlarla ünsiyyətdə olub, onları mahnılar, oyunlar, milli və müasir rəqslər ilə sevindirib. İlk dəfə təqdim olunan "Veniamin" şou proqramı uşaqların əyləncəsinə əlavə rəng qatıb.

Bayram proqramının musiqili qonaqları da olub. Estrada ifaçıları Sadiq Məmmədov, Nicat Cəfərzadə, Dəniz Abbasova, Akif Süleymanbəyli (saksafon), Əhməd Mustafayev, Fərid Quliyevin çıxışları, həmçinin illüzionist və animatorun iştirakı uşaqlara unudulmaz şou bəxş edib.

Xalq artisti Faiq Ağayevin çıxışı Yeni il şənliyini uşaqlar üçün daha maraqlı edib.

Bakı Şəhər Mədəniyyət və Turizm Baş İdarəsinin F.Əmirov adına 6 nömrəli onbirillik incəsənət məktəbində Özbəkistanın V.Us-penski adına ixtisaslaşmış məktəb-liseyinin şagirdlərindən ibarət "Miras" musiqi qrupu ilə görüş keçirilib.

İdarədən bildirilib ki, məktəb-liseyin direktoru Dildora Camalova və F.Əmirov adına incəsənət məktəbinin direktoru, Əməkdar müəllim Adilə Yusifova görüşü yüksək qiymətləndiriblər. Vurğulanıb ki, bu cür tədbirlər məktəblərarası qarşılıqlı əlaqələrin qurulmasına, müştərek layihələrin - ustad dərslərinin, konsertlərin, konfransların keçirilməsi-nə xidmət edir.

Görüşdə "Miras" qrupunun təqdimatında özbək xalq musiqisi nümunələri, Azərbaycan xalq mahnıları və Üzeyir Hacıbəylinin əsərlərindən ibarət proqram hər kəsin könlünü oxşayıb. Konsertdə özbək qonaqlar azərbaycanlı şagirdləri bir o qədər

Qardaşlaşmış məktəblərin şagirdlərinin birgə konserti

də tanış olmayan sato, tənbur, dütar kimi musiqi alətlərinin tembri, ifa təzi ilə də tanış ediblər.

Məktəbin xoreografiya şöbəsinin şagirdi Lalə İsgəndərovanın ifasında özbək rəqsi qonaqların alqışları ilə müşayiət olunub. Daha sonra səhnə-

də həm özbək, həm də azərbaycanlı şagirdlər birlikdə "Sarı gəlin" Azərbaycan xalq mahnısını ifa ediblər.

Tədbirin sonunda məktəblərarası yaradıcılıq görüşlərinin davamlı keçirilməsi qərara alınıb, qarşılıqlı hədiyyələr təqdim olunub.

Cazseverlərə hədiyyə

Əməkdar artistlər - tanınmış saksafonçu Rain Sultanovun və pianoçu İsfar Sarabskinin birgə albomu işiq üzü görəcək. "Cycle" adlı albom bu ilin aprel ayında "Ozella Music" şirkəti tərəfindən buraxılacaq. Albom CD/LP formatında olacaq.

Açıq səma altında arxeologiya muzeyi yaradılacaq

Gəncədəki Heydər Əliyev park kompleksinin ərazisində arxeoloqların aşkarladığı və yaşı təxminən 3300 il olan, Son Tunc dövrünə aid kurqanların üzərində açıq səma altında arxeologiya muzeyinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Bu barədə AMEA-nın Gəncə Bölməsinin akademik-katibi Fuad Əliyev məlumat verib. Onun sözlərinə görə, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə 2015-ci ildə araşdırmalar aparmaq üçün əraziyə AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun mütəxəssisləri cəlb olunub. İlk tədqiqatlar nəticəsində 62 kurqan qeydə alınıb. Həmin kurqanlardan dördü ötən il Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun qərarı ilə elmi tədqiqata cəlb edilib. İlk olaraq 1 nömrəli kurqanda arxeoloji qazıntı işlərinə başlanılıb. Tədqiqat işləri zamanı kurqanlardan insan skeleti və çoxlu sayda maddi-mədəniyyət nümunələri aşkarlanıb.

Əməkdar artist Torontoda çıxış edib

Özünəməxsus ifaçılığı ilə yalnız Azərbaycanda deyil, Avropa və Amerikada da tamaşaçı və dinləyici sevgisini qazanmış Əməkdar artist Yaqub Zurufçu 2018-ci ilin ilk günlərində Kanadanın Toronto şəhərində geniş konsert proqramı ilə çıxış edib. Sənətçinin yeni ildə ilk konserti musiqisəverlərə xoş bayram ovqatı bəxş edib.

İlk konsertdən sonra Kana-

danın Ontario ştatının təhsil naziri R.Moridi ölkələrarası mədəni əlaqələrin inkişafında ki xidmətlərinə, Azərbaycan musiqisi ilə Kanada sənətseverlərini daha da yaxından tanış etdiyinə görə Yaqub Zurufçunu yenidən fəxri diplomla təltif edib.

Səfər təəssüratını jurnalistlərlə bölüşən müğənni deyib: "Uzun illər İranda, Almaniyada və Amerikada Bakının, Azər-

baycanın həsrəti ilə yaşadığımdan qütbətin nə olduğunu yaxşı bilirəm. Bu səbəbdən də indi Vətəndən uzaqda olan, lakin qəlbində daim Vətən sevgisini yaşadan soydaşlarımıza öz mahnılarımla təskinlik verməyə çalışdım. Mən onlar üçün Azərbaycanı, dostluğu, qardaşlığı, həm də məhəbbəti tərənnüm edən mahnılar ifa etdim. Təbii ki, konsertin sonunda sevimli dostlarımızın

xahişi ilə onların çox sevdikləri "Ayrılıq" mahnısını oxumalı oldum. Daha doğrusu, mahnının son sözlərini birgə oxuduq və birgə təsirləndik..."

Qeyd edək ki, müğənninin qastrol səfərləri Kanadadan sonra ABŞ-ın Çikaqo, Los-Anceles, Hyuston şəhərlərində, həmçinin paytaxt Vaşinqtonda, daha sonra İngiltərənin paytaxtı Londonda davam edəcək.

Hərbi hissələrdə bayram konsertləri təşkil edilib

Sumqayıt Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin tabeliyində olan uşaq musiqi məktəblərinin kollektivlərinin rəngarəng musiqi nömrələri hərbi hissələrdə bayram konsertləri təşkil edilib.

“Dostluq” mədəniyyət evinin bədii özəfəliyyət kollektivi N saylı

hərbi hissədə konsert proqramı ilə çıxış edib. Müğənnilərin ifasında xalq və bəstəkar mahnıları, “Dostlar” aşıqlar qrupunun və “Şahinlər” rəqs kollektivinin çıxışları əsgər və zabitlər tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Şəhər Mədəniyyət evinin bədii özəfəliyyət kollektivi də N saylı hər-

bi hissənin qonağı olub. Konsertdə müğənnilərin ifa etdiyi şən mahnılar, “Şəms” instrumental ansamblının təqdimatında rəngarəng musiqi nömrələri hərbi hissənin heyətinə əsl bayram ovqatı bəxş edib.

Corat qəsəbə Mədəniyyət evinin bədii özəfəliyyət kollektivi Azərbaycan Vətən Müharibəsi Və-

teranları Birliyinin Sumqayıt şəhər təşkilatı, qəsəbə Ağsaqqallar Şurasının üzvləri ilə birlikdə hərbiçilərimizin bayramlarını təbrik edib.

Bərdə Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsi də Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəilik Günü və Yeni il bayramı ilə əlaqədar hərbi

hissələrdə konsert proqramları təşkil edib.

Bərdə şəhər 1, 4 nömrəli uşaq incəsənət, 2, 3 nömrəli uşaq musiqi və Divanlı, Kolayır, Kəmərlər kənd uşaq musiqi məktəblərinin kollektivlərinin rəngarəng musiqi nömrələri hərbi qulluqçulara xoş bayram əhvalı yaşadıb.

Regional idarənin Tərtər rayon nümayəndəliyinin tabeliyində olan uşaq musiqi məktəblərinin, həmçinin rayon Mədəniyyət mərkəzinin xalq çalğı alətləri ansamblı ön cəbhədə xidmət edən əsgər və zabit heyəti qarşısında konsert proqramı ilə çıxış edib.

Yevlax şəhər 1, 2 nömrəli uşaq musiqi, Malbinəsi, Aşağı Qarxun, Xaldan kənd, Aran qəsəbə uşaq musiqi məktəblərinin kollektivləri və şəhər Mədəniyyət mərkəzinin özəfəliyyət kollektivləri tərəfindən təqdim edilən rəngarəng ədəbi-bədii, musiqili proqram maraqla qarşılanıb. İdarənin Mingəçevir şəhər nümayəndəliyi də hərbi hissələrdə bayram konsertləri ilə çıxış edib. Sonda əsgərlərə bayram sovgatı təqdim olunub.

Azərbaycanı təbliğ edən yazar və tədqiqatçılar mükafatlandırılıb

Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəilik Günü və Yeni il bayramına həsr olunmuş mərasimdə özbək mətbuatında ölkəmizi təbliğ edən yazarlar, eləcə ikitərəfli mədəni əlaqələrə töhfə verən tədqiqatçı və tərcüməçilər mükafatlandırılıb.

Mərkəzin foyesində “Azərbaycan-Qafqazın mirvarisi” adlı fotosərgi təşkil olunub. Sərgidə Azərbaycanın tarixi abidələri, turizm imkanları, milli mədəni irsimizə dair fotoşəkillər nümayiş etdirilib.

Azərbaycanın Özbəkistandakı səfiri Hüseyn Quliyev 2017-ci ilin iki öl-

kənin münasibətləri üçün uğurlu olduğunu qeyd edərək qarşılıqlı səfərlərin reallaşdırıldığını, Daşkənddə hər iki tərəfin iştirakı ilə İslam həmrəyliyi mövzusunda beynəlxalq konfransın keçirildiyini, özbək jurnalistlər üçün Azərbaycana media turunun təşkil edildiyini, habelə Daşkənd və Səmərqənddə “Azərbaycan mədəniyyəti həftəsi”nin gerçəkləşdiyini, mədəni-ədəbi əlaqələrə dair nəşrlərin, sənədli filmin hazırlandığını diqqətə çatdırıb.

Sonra jurnalistlərə, Azərbaycan ədəbiyyatına dair tərcümələrin müəlliflərinə səfirlik və mədəniyyət mərkəzinin fəxri fərmanları, pul mükafatı təqdim edilib.

2017-ci ildə Azərbaycanı fəal təbliğ edən Özbəkistanın xəbər saytları-

nın jurnalistləri təltif olunub. Azərbaycan-özbək ədəbi əlaqələrinin araşdırılmasına görə AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun Azərbaycan-Türkmenistan-Özbəkistan ədəbi əlaqələri şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru Almaz Ülvi Binnətova və Əlişir Nəvai adına Daşkənd Dövlət Özbək Dili və Ədəbiyyatı Universitetinin dosenti Gülbahar Aşurovaya mükafatlar verilib.

Azərbaycan ədəbiyyatından “İlin ən yaxşı tərcümə əsərləri” nominasiyasına görə tərcüməçi Rüstəm Cabbarov (Vaqif Sultanlının “Ölüm yuxusu” əsərinin tərcüməsi) və Muxammədin Toxliyev (professor Əli Həsənovun “Azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə və soyqırımı siyasəti: Xocalı soyqırımı” kitabının tərcüməsi) mükafata layiq görülüb.

Özbəkistanda Azərbaycan haqqında “İlin ən yaxşı məqaləsi” müsabiqəsinin 3 nominasiya üzrə qalibləri də təltif olunub.

Mərasimin bədii proqramında Özbəkistanın “Asl” musiqi qrupu, müğənni Madina Mumtaz Azərbaycan və özbək musiqilərini ifa edib. Mədəniyyət mərkəzinin nəzdindəki “Qafqaz qartalları” rəqs ansamblı Azərbaycan milli rəqslərini ifa edib. Tədbir ziyafətlə başa çatıb. İştirakçılar milli şirniyyatlarımıza, yeməklərə qonaq ediliblər.

Cəzaçəkmə müəssisələrində kino nümayişi

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətinin birgə təşkilatçılığı ilə cəzaçəkmə müəssisələrində 31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəilik Günü və Yeni il münasibətilə milli filmlərin nümayişi keçirilib.

Qadın islah müəssisəsində “Həddən artıq uyğunluq”, 16 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində “Vəkil hanı?”, 11 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində “Xeyirlə şərin rəqsi” bədii filmləri nümayiş etdirilib.

Tədbirlərdə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətinin nümayəndələri, filmlərin yaradıcı heyətlərinin üzvləri iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, “Həddən artıq uyğunluq” və “Vəkil hanı?” filmlərinin quruluşçu rejissoru Ülviyyə Könül, “Xeyirlə şərin rəqsi” filminin quruluşçu rejissoru Yavər Rzaevdir.

Hər üç film dövlət sifarişli ilə Cəfər Cabbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çəkilib.

Uşaq musiqi məktəbinin yubiley tədbiri

Ağdaş Regional Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Arif Məmmədov adına Göyçay rayon Uşaq musiqi məktəbinin 60 illiyinə həsr olunmuş yubiley tədbiri keçirilib.

Regional idarənin

təşkilatçılığı, Göyçay Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə R.Rza adına Mədəniyyət mərkəzində gerçəkləşən tədbirdə rayon ictimaiyyəti və dövlətli qonaqlar iştirak edib.

Mərasimdə İcra Hakimiyyətinin başçısı

Mehdi Səlimzadə çıxış edib, Arif Məmmədovun övladları Güler İbrahimova, Sirac Məmmədov xatirələrini bölüşüb, məktəbin sabiq direktoru Nizami Rəhmanov tədris ocağının tarixindən söz açıb.

Məktəbin şagird və

müəllim kollektivi, fəxri məzunları, eləcə də Ucar, Zərdab və Ağdaş rayon uşaq musiqi və incəsənət məktəbləri şagirdlərinin də qatıldığı rəngarəng konsert proqramı tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

Heydər Əliyev Sarayı - paytaxtımızın memarlıq simasında xüsusi yeri olan bu möhtəşəm məkan həm də ölkənin baş səhnəsi, əsas konsert salonudur. 45 ildir ki, ictimai-siyasi, mədəni-kültüri tədbirlərə ev sahibliyi edən, Azərbaycan xalqının həyatında önəmli hadisələri, tədbirləri səhnəsindən geniş tamaşaçı kütləsinə çatdıran saray bu gün də qaynar həyatını yaşayır.

Yüksək səviyyəli təmir-bərpa dan sonra yenidən qapılarını tamaşaçıların üzünə açan Heydər Əliyev Sarayı 2017-ci ildə 45-ci yaşını zəngin tədbirlərə səhnə açmaqla qeyd etdi. Əlbəttə, davamlı olaraq tamaşaçılara və Azərbaycana gələn xarici qonaqlara keyfiyyətli xidmətin göstərilməsində bu mədəniyyət müəssisəsinin fəaliyyətə başladığı gündən burada müxtəlif vəzifələrdə çalışan, 1989-cu ildən isə sarayın direktoru olan Əməkdar mədəniyyət işçisi Fərhad Babayevin rolu və əməyi danılmazdır. Onu yaxından tanıyan biri kimi tam əminliklə deyə bilərəm ki, Fərhad müəllim şəxsən bütün konsertləri izləyir. Hətta afişalara baxmadan da hansı tarixlərdə hansı tədbirin olduğunu sizə deyə bilər. Təkcə tədbir və konsertləri yox, həm də tamaşaçıları izləyir. Çünki məhz tamaşaçıların əhval-ruhiyyəsi Fərhad müəllim üçün əsas göstərici və vacib şərtidir. O, hər zaman iş başındadır, hamıdan əvvəl işə gəlir, hamıdan sonra işdən gedir. Bunun səbəbini soruşanda isə etiraf edir ki, ortaya çıxmaqla bəzən hər hansı məsələnin həllinə və hər şeyin yüksək səviyyədə təşkilinə ilk növbədə o cavabdehdir.

Qısa həsiyə çıxacaq. Ümummilli lider Heydər Əliyev respublika rəhbərliyinə gəldiyi ilk günlərdən, bir çox tikinti işləri ilə yanaşı, indi onun adını daşıyan bu möhtəşəm sarayın tikintisi ilə də maraqlandı və onun başa çatdırılması üçün

Mədəniyyətə xidmətdə keçən ömür...

xüsusi göstərişlər verdi. Beləliklə, sarayın illərlə ləngiyən tikintisi başa çatdı, 1972-ci ilin 14 dekabrında bu möhtəşəm məkan öz qapılarını tamaşaçıların üzünə açdı. O vaxtdan 45 il keçsə də, bu gün Azərbaycan incəsənətinin nümayiş olunduğu əsas səhnə məhz bu məkan - Heydər Əliyev Sarayıdır. Bu səhnə bir çox möhtəşəm hadisələrə şahidlik edib. Xalqımızın böyük oğlunun mədəniyyət sahəsinə olan sonsuz diqqəti və qayğısı bu saraya münasibətdə də hər zaman aydın nəzərə çarpıb. Elə bu səbəbdən də mədəniyyət ocaqları sırasında özünəməxsus yeri olan ölkənin mərkəzi konsert salonu öz qurucusu - ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşıyır.

Bu möhtəşəm saray özünün ikinci həyatına ölkə başçısı İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə qədəm qoydu. Onun müvafiq qərarı ilə yüksək səviyyədə əsaslı təmir-bərpa olunan saray ümumilikdə dövlətimizin mədəniyyətə, onun inkişafına göstərdiyi münasibətin bariz nümunəsidir.

Bunun nəticəsidir ki, Bakının rəmzlərindən biri olan bu konsert müəssisəsi özünün gözəlliyi və möhtəşəmliyi ilə dünyanın seçilən mədəniyyət məkanları sırasında. Bu gün bizim bir çox milli-mədəni dəyərlərimiz - muğam musiqisi, aşıq sənəti UNESCO-nun mədəni irs siyahısında yer alıb. Fərhad Babayevin peşəkarlıqla rəhbərlik etdiyi ölkənin əsas konsert salonu mədəniyyətimizin inciləri hesab olunan bu sənət sahələrinin təbliği yönündə hər zaman çalışıb. Mədəniyyət ocağının tarixinə nəzər yetirsək, müxtəlif dövlət əhəmiyyətli, beynəlxalq miqyaslı mərasimlərə, eləcə də insanların mədəni istirahətini təmin edən tədbir və konsertlərə ev sahibliyi etdiyini görürük.

Ulu öndər bu sarayda xalq qarşısında and içərək, Prezident kimi ilk nitqini söyləyib. Onun layiqli davamçısı İlham Əliyev ölkə başçısı seçilərək xalqa məhz bu məkandan səslənib. Azərbaycan Respublikasının bir çox dövlət əhəmiyyətli tədbirləri Heydər Əliyev Sarayının ev sahibliyi ilə reallaşmışdır. İndinin özündə də saray hər mövsümə böyük məsuliyyətlə, yüksək səviyyədə hazırlaşır.

Böyük musiqiçilərin yubileyləri, ənənəvi Bakı Caz Festivalının, dünyaca tanınmış müğənnilərin konsertləri bu sarayın bizə təqdim etdiyi mədəni proqramların yalnız bir hissəsidir. Son illər saray tərəfindən təşkil olunan layihələrdə milli musiqimizin təbliği və gənc istedadların təqdimatı da xüsusi nəzərə çarpır. Şərqi ən qədim musiqi

janrlarından olan, xalqımızın mədəniyyətində, mənəvi dünyasında mühüm rol oynayan muğam sənəti daim diqqət mərkəzindədir. Heydər Əliyev Sarayının təşkilatçılığı ilə artıq bir neçə ildir ki, "Gəncleşən muğam" adlı layihə hazırlanaraq yüksək səviyyədə təqdim olunur.

Saray yalnız muğam ifaçılarına deyil, digər sənətkarlara da dəstək olur. Aşıq sənətinin layiqli davamçıları da bu səhnədə davamlı olaraq öz istedad və bacarıqlarını göstərmək imkanı əldə edirlər.

müxtəlif xarici ölkələrdən gətirilmiş və qurulmuşdur.

Şəxsi müşahidələrim əsasında bir məqamı da qeyd etmək istədim. İstər sarayın təşkil etdiyi tədbirlər, istərsə də dövlət əhəmiyyətli mərasimlər, təşkil olunan konsertlər zamanı Fərhad Babayevin rəhbərlik etdiyi kollektiv öz işinə eyni dərəcədə böyük məsuliyyətlə yanaşır. Çünki bu sarayın adı onun məsuliyyət yükünü daha da artırır.

Ömrünün 45 ilini məhz bu sa-

Media nümayəndələrinə müsahibələrində də Fərhad müəllim bildirib ki, sarayın repertuarını müəyyənləşdirərkən daha çox Azərbaycanın milli musiqisi, folklor sahələri ilə yanaşı, müasir mədəniyyətdən də bəhrələnilir. Hər bir yaş təbəqəsinin istəyi nəzərə alındığı üçün müasir dövrün tələblərinə uyğun musiqi janrlarının təbliği istiqamətində də tədbirlər təşkil edilir. Xüsusilə son illər tamaşaçıların artan tələbatını və zövqünü tam olaraq ödəmək üçün xeyli sayda müasir texniki avadanlıqlar - səhnənin qalxıb enən döşəməsi, hər iki istiqamətdə hərəkət edən transportyor lenti, konsert proqramının daha yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün dünya standartlarına uyğun işıq və səs texnikası

raya həsr edən Fərhad müəllim 2018-ci il yanvarın 5-də 70 illiyini qeyd edəcək. Şəxsən öz adımdan və media sahəsinin təmsilçiləri adından bu dəyərli insanı yubileyi münasibətilə səmimiyyətlə təbrik edir, ona möhkəm cansağlığı, uzun ömür, fəaliyyətində yeni uğurlar arzulayıram.

Ayaz Mirzəyev
Prezident yanında KİVD
Müşahidə Şurasının üzvü,
"Azərbaycan Jurnalistlər Şəbəkəsi" İctimai Birliyinin sədri

"Mədəniyyət" qəzetinin kollektivi
Əməkdar mədəniyyət işçisi
Fərhad Babayevi 70 illik yubileyi münasibətilə təbrik edir, cansağlığı, yeni nailiyyətlər diləyir.

Moskvada Mstislav Rostropoviç festivalı keçiriləcək

2018-ci il martın 27-dən aprelin 3-dək Moskvada IX Beynəlxalq Mstislav Rostropoviç Festivalı keçiriləcək. Mstislav Rostropoviç Fondunun "facebook" səhifəsində yayılan məlumata görə, festivalın konsertləri Moskva Konservatoriyasının böyük zalında və Dövlət Kreml Sarayında olacaq. Mstislav Rostropoviç Fondu və Moskva Şəhər Mədəniyyət Departamentinin birgə təşkilatçılığı ilə keçiriləcək festivalın bədii rəhbəri Olqa Rostropoviçdir.

Növbəti karikatura müsabiqəsi "Yubiley" mövzusunda həsr edilib

Azərbaycan Karikaturaçı Rəssamlar Birliyi IX "Molla Nəsrəddin" - Azərbaycan - 2018" beynəlxalq karikatura müsabiqəsini elan edib. 2018-ci ildə "Molla Nəsrəddin" - Azərbaycan" beynəlxalq karikatura müsabiqəsinin 10 illi tamam olur. Bu münasibətlə növbəti müsabiqə "Yubiley" mövzusunda həsr edilir.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının və Beynəlxalq Karikaturaçılar Təşkilatları Federasiyasının dəstəyi ilə keçirilən müsabiqəyə təqdim ediləcək işlər həm "Molla Nəsrəddin" karikatura müsabiqəsinin 10 illiyi, həm də müəllifin öz yubileyi ilə bağlı ola bilər.

İştirakçılar karikaturalarla birlikdə ürək sözlərini, fikir və təkliflərini yazıb göndərə bilər. Fikirilər karikaturalarla birlikdə müsabiqənin al-

bomunda dərc ediləcək. Müsabiqə internet vasitəsilə keçirilir. Karikaturalar 2018-ci il oktyabrın 10-dək 300 dpi, jpg formatında mollanasred-din2018@gmail.com elektron ünvanına göndərməlidir. Hər bir rəssam 2-5 karikatura göndərə bilər.

Karikaturaları beynəlxalq münisflər heyəti qiymətləndirəcək. Birinci, ikinci və üçüncü yerin sahiblərinə müvafiq olaraq qızıl, gümüş, bürünc medal və diplomlar verəcək. Habelə münisflər heyətinin, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının, Azərbaycan Karikatura Mərkəzinin xüsusi mükafatları olacaq.

"Molla Nəsrəddin" - Azərbaycan" beynəlxalq karikatura müsabiqəsinin təşkilatçısı Azərbaycan Karikaturaçı Rəssamlar Birliyinin sədri Bayram Hacızadədir.

Məktəbdə Tofiq Quliyevin 100 illiyi qeyd olunub

Paytaxtın Sabunçu qəsəbəsinə 215 nömrəli orta məktəbdə görkəmli bəstəkar, Xalq artisti Tofiq Quliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunan tədbir keçirilib.

Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin bildirdiyi ki, tədbir iştirakçıları əvvəlcə bəstəkarın yaradıcılığını əks etdirən videoçarxı izləyiblər.

Mərasimdə çıxış edənlər 2017-ci ildə Prezident İlham

Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən Tofiq Quliyevin yubileyinin ölkəmizdə geniş şəkildə qeyd edildiyini, silsilə tədbirlərin keçirildiyini, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bəstəkarın yaradıcılığına həsr olunan "Musiqidə döyünən ürək" adlı multimedia toplusunun hazırlanmış olduğunu diqqətə çatdırıblar.

Sonra məktəblilərin ifasında Tofiq Quliyev yaradıcılığından nümunələr səsləndirilib.

31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə paytaxt Bakıda və ölkəmizin digər şəhər və rayonlarında çeşidli bayram tədbirləri keçirildi.

Bayram ənənəvi olaraq paytaxtımızda daha geniş təmtəraqda qeyd olundu. Şəhərin küçə və meydanları bayram ab-havasında bəzədilərək, xüsusi işıqlar qurulmuşdu. Yeni ilin gəlişi Bakının gözəlliyinə gözəllik qatmışdı.

Şəhərin müxtəlif yerlərində, xüsusilə Nizami küçəsində, Dənizkə-

narı bulvar ərazisində, Azneft dairəsində Yeni ilin rəmzləri qurulmuşdu. Yanvarın 3-dək davam edən bayram tətili günlərində şəhərin mərkəzi küçələrində Şaxta baba və Qar qız da 2018-ci ili qarşılayanlara maraqlı anlar bəxş etdi.

Dekabrın 31-də gecə saatlar 00:00 göstərəndə isə Bakıda ənə-

Xarici turistlər Bakıda Yeni il istirahətindən zövq alıblar

“Hər kəs heç olmasa bir dəfə Bakıya gələrək buranın zənginliyini görməlidir”

nəvi atəşfəşanlıq təşkil edildi. Yeni il şəhərin küçə və meydanlarında qarşılayanlar möhtəşəm görünlərə şahid oldular.

Bayram əhval-ruhiyyəsi təkcə

şəhər sakinlərinə deyil, ölkəmizə üz tutan turistlərə də yaddaqalan anlar yaşatdı. Azərbaycanın dünyada sabit, tolerant ölkə kimi tanınması, eləcə də zəngin turizm

imkanlarına sahib olması xarici turist sayının da ildən-ilə artmasına səbəb olur. Bayram günlərini Bakıda keçirmiş əcnəbi qonaqların təəssüratı da zəngindir.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən Şərif Hamid ölkəmizi çox bəyəndiyini deyir: “İlk dəfədir Bakıdayam. Bakının memarlığı, şəhər mədəniyyəti və insanları çox xoşuma gəldi. Atəşfəşanlıq, doğrudan da, möhtəşəm idi. Yeni il bulvarında qarşıladım”.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən gəlmiş digər turist də Bakını çox bəyəni: “Şəhərin mərkəzi küçələrində vaxt keçirmək mənim üçün çox xoşdur. Azərbaycan, həqiqətən də, təhlükəsiz və çox rahat ölkədir”.

Ölkəmizə xarici qonaqları cəlb edən digər bir amil isə, heç şübhəsiz ki, milli mətbəximizdir. Rusiyalı turist Anastasiya Anatolyevna ölkəmizdə ilk dəfə olduğunu deyir: “Bakıya ailəmlə birlikdə gəlmişik. Yeni il burada da çox möhtəşəm qeyd olunur. Şübhəsiz ki, milli yeməklərin də dadına baxdıq. Bir-birindən fərqli xörəkləriniz, zəngin mətbəxiniz var. Düşünürəm ki, hər kəs heç olmasa bir dəfə bu şəhərə gəlməli, buranın zənginliyi ilə tanış olmalıdır”.

Fariz Hüseynov

Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzlərindən olan Şəki bu gün həm də regionun ən önəmli turizm mərkəzi kimi tanınmaqdadır. Şəki xanlarının sarayı, Kiş kəndindəki qədim alban məbədi, Aşağı və Yuxarı karvan-saraylar, digər tarixi-memarlıq abidələri yerli və xarici turistlər üçün cəlbədicə məkanlardır. Yeni ilin ilk günlərində Şəkiyə gələn xarici turistlərin içərisində MDB ölkələrinin vətəndaşları üstünlük təşkil edib.

Rusiyanın Bryansk vilayətindən olan Sergey Şemelin ilk dəfə Yeni il dostları və ailələri ilə birlikdə Azərbaycanda qarşılayıb. O, AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə müsahibəsində deyib: “Dostlarımızdan birinin valideyni hərbiçi olduğu, Bakıda xidmət etdiyi üçün o,

Qədim Şəki qış fəslində də turistləri cəlb edir

bu şəhərdə anadan olub. Məhz dostumuzun təklifi ilə Yeni il Azərbaycanı qarşılamağı qərara aldım. Əvvəlcə Bakının görməli yerlərini gezdik, içərişəhərdə olduq. Yeni il gecəsi boyunca əyləndik. Paytaxt sakinləri çox mehriban, gülərlə, qonaqpərvərdir. Ən əsası, ölkəmizdə özümüzü tam təhlükəsiz hiss edirik”.

Regionlarla tanışlığa Şəkiddən başladılarını diqqətə çatdıran rusiyalı qonaq Xan sarayının onlarda çox böyük təəssürat yaratdığını vurğulayıb. Rusiyalı turistlər Şəkiddən sonra qonşu Qəbələyə, “Tufandağ” dağ-xizək kompleksinə getməyi planlaşdırdıqlarını deyiblər.

“Azərbaycana ikinci dəfədir gəlirəm. Altı ay əvvəl ilk səfərim zamanı yalnız Bakı şəhəri ilə tanış ola bildim. İxtisasca mühəndis olduğum üçün şəhərin arxitektura elementlərinə daha çox fikir verdim. Bakının qədim və müasir arxitekturası diqqətimi daha çox cəlb etdi, paytaxtınızın gözəlliyinə heyran qaldım. Qərara aldım ki, Azərbaycana yenidən səfər edim və bu dəfə regionlara baş çəkim”.

Bu sözləri qazaxıstanlı turist Aygerim Kurenbayeva Şəkiddə AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə müsahibəsində deyib.

Şəkiddə “Yuxarı Karvansaray” mehmanxana kompleksində yer-

ləşdiyini deyən A.Kurenbayeva qeyd edib ki, Şəkiddə Azərbaycanın qədim tarixini özündə yaşadan çoxlu sayda abidə var və şəhərdə mədəni irsə göstərilən qayğı onun çox xoşuna gəlib. Azərbaycanın

milli mətbəxinin dadlı və ləzzətli yeməklərlə zəngin olduğunu vurğulayan qazaxıstanlı turist göyərti və ətdən hazırlanan müxtəlif növ qutabların, yarpaq dolmasının onun çox xoşuna gəldiyini bildirib.

“Qəbələnin təbiəti çox gözəldir”

Qəbələ rayonunda da Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni ilin gəlişi böyük coşqu ilə qeyd edilib. Müxtəlif məkanlarda təşkil olunan bayram tədbirlərinə rayon sakinləri, eləcə də yerli və xarici turistlər böyük maraq göstərib.

Rusiyalı Sergey Maqomedov jurnalistlərə müsahibəsində Qəbələdə dincəlməyin ona xüsusi zövq verdiyini deyib. O, Azərbaycana ilk dəfə səfər etdiyini, Bakıdan sonra istirahət üçün Qəbələyə gəldiyinə görə çox sevindiğini bildirib.

İranlı turist Ali Fətollahzadə təəssüratlarını bölüşərək deyib: “Qəbələnin təbiəti çox gözəldir, burada istirahət üçün hər cür şərait yaranıb. “Qafqaz Karvansaray” hotelində və başqa istirahət mərkəzlərindəki infrastruktur, qonaqlara göstərilən xidmətin səviyyəsi üreymcədir. Meşə gezintisinə çıxmaqdan və təbiət qoynunda şəkil çəkdirməkdən zövq alıram. Dostlarımla bura yenə qayıdacağam”.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən olan turist Ahli Muhammed ailə üzvləri və yaxın qohumları ilə birgə Azərbaycana ilk dəfə gəldiyini, Şəki və Qəbələni çox bəyəndiyini bildirib: “Dubaydan bura turizm şirkəti ilə 8 nəfər gəlmişik. Üç gündür ki, Qəbələdə dincəlirik. Burada özümüzü qəribə hiss etmirik. Hamı bizə isti münasibət göstərir, xidmətlərə görə qiymətlər də yaxşıdır”.

Qeyd edək ki, bayram tətili günlərində Qəbələyə 5 minə yaxın turist gəlib.

İsveçli bloqerin səfər təəssüratı

İsveçli xanım bloqer Cənubi Qafqaz ölkələrinin paytaxtları arasında Bakıya üstünlük verir. Turistlər üçün “Ladies Abroad” internet-jurnalının təsisçilərindən biri olan Lena Löffblad jurnalın səhifələrində bu ölkələrin paytaxtı, mədəniyyəti, tarixi abidələri və milli mətbəxi barədə söhbət açıb.

Müəllif Azərbaycan paytaxtından bəhs edərək yazır ki, Bakı tarixi qala divarı ilə əhatə olunmuş böyük şəhərdir. L.Löffblad yazır: “Köhnə şəhərin lap yaxınlığında modern üslublu gözəl binaları və enli küçələri ilə fərqlənən yeni rayon yerləşir. Bakıda neft satışından əldə edilən pullar şəhərin simasını müasirləşdirməyə xərclənir, hər bir yeni bina əvvəlki ilə müqayisədə daha müasirdir”.

Materialda daha sonra şəhərdə ucalan “Alov qüllələri”, nəhəng gül şəklində layihələndirilmiş yeni ticarət mərkəzinin tikintisi barədə söhbət açılır. Bloqer xanım Azərbaycan mətbəxi barədə təəssüratlarını bölüşərək onun Türkiyə mətbəxi ilə oxşar olmasını qeyd edir. Müəllif yazır: “Azərbaycan mətbəxinin bütün yeməkləri bir-birindən dadlıdır”.

Cənubi Qafqaza səyahəti barədə söhbətinin sonunda bloqer xanım qədim Şərq üslubu ilə müasirliyin təzad təşkil etdiyi Bakıya xüsusilə heyran olduğunu qeyd edir. Onun fikrincə, regiondakı üç paytaxt şəhərindən ən müasiri Bakıdır.

“Şahdağ” Turizm Mərkəzi bayram tətilində 16 min turist qəbul edib

Qusar rayonunda yerləşən “Şahdağ” Turizm Mərkəzi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il bayramı münasibətilə elan olunan qeyri-iş günlərində 16 mindən çox turist qəbul edib. Mərkəzin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, beş gün ərzində (30 dekabr - 3 yanvar) buraya gələnlərin 40 faizi xizək həvəskarları olub.

Artıq 6-cı mövsümdür ki, “Şahdağ”da Yeni il tətilini tam fərqli ab-havada qarşılamaq istəyənlər üçün xüsusi bayram şənlikləri təşkil olunur. Bayram günləri qış turizm mövsümünün ən gözələnən anlarıdır. Yeni il tətilini

əsl qış mühitində, qarlı dağların əhatəsində və təmiz dağ havasında keçirmək istəyənlər üçün isə

“Şahdağ” Turizm Mərkəzi ideal məkandır. Buraya üz tutan turistlərin sayı ilbəil artır.

Bu il də Yeni il tədbirləri qonaqlara əsl bayram əhval-ruhiyyəsi, maraqlı və unudulmaz təəssürat bəxş edib.

Bayram günlərində turistlərin istirahətini ən yüksək səviyyədə təşkil etmək üçün turizm mərkəzi gücləndirilmiş iş rejimində çalışıb.

Mərkəzin ərazisində 3 beşulduzlu (“Şahdağ Hotel və Spa”, “Pik

Palace”, “Park Chalet”) və bir dördulduzlu (“Zirvə”) hotel fəaliyyət göstərir. Hotellər təkcə qonaqlama xidməti ilə deyil, eyni zamanda 20-yə yaxın işə obyekt (restoran, kafe və bar), sağlamlıq və fitnes mərkəzi, spa xidməti, xizəklerin icarəsi və satışı məntəqəsi, konfrans zalı və s. kimi xidmətlərlə də qonaqların ixtiyarındadır.

“Baku Guide” bələdçi kataloqunun yanvar sayı çapdan çıxıb

“Baku Guide” bələdçi kataloqunun yeni təqvim ili üçün ilk sayı çapdan çıxıb. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə ingilis və rus dillərində nəşr olunan kataloqun 2018-ci il yanvar buraxılışı da müxtəlif zövqə malik səyahət həvəskarlarının ürəyinə olacaq informasiyalarla zəngindir.

Kataloqda “Sənət və mədəniyyət”, “İfo-bələdçi”, “Mədəni irs və tarixi məkanlar”, “Əyləncə”, “Şopinq” və digər başlıqlar altında təqdim olunan məlumatlar paytaxtımıza təşrif buyuran qonaqlara, eləcə də ölkə və-təndaşlarına istirahətlərini rahat və yaddaqalan şəkildə keçirməyə yardımçı olacaq.

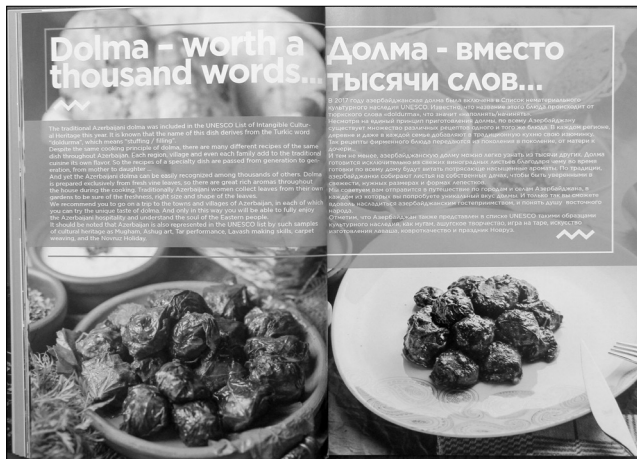
Bələdçinin “Bakını tanı” bölməsində “Salam Bakı”, “Paytaxtdakı möcüzələr”, “Muğam - damarda axan qan kimi”, “Odlar ölkəsinin qış nağılı”, “Paytaxtın qış menyusu”, “Milli geyimlər” adlı məqalələr ilk səhifədən ölkənin mədəni mənzərəsini seyr etmək imkanı yaradır.

“Sənət və mədəniyyət” bölməsində rəngarəng illüstrasiyalarla təqdim olunan yazılarda qədim şəhərin həm ənənəvi, özünəməxsus kolo-riti, həm də ultramüasir yenilikləri, eləcə də mövsümə uyğun özəllikləri diqqəti çəkir. Bu yazıları mədəniyyət mütəx-

sisələri - teatrlar, muzeylər, qalereyalar, konsert salonları haqqında yığcam informasiyalar tamamlayır.

Paytaxtımıza gələn hər bir səyahətçini maraqlı istirahət və əyləncə gözləyir. Bələdçi kataloqunun “Yemək və içkilər” bölməsində düşbərədən xingala, xaş və pitidən dolmayadək Azərbaycan mətbəxinin ləziz yeməkləri haqqında məlumat verilir. Həmçinin milli mətbəximizin sevilən dadı dolmanın 2017-ci ildə UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına Azərbaycan ənənəsi kimi daxil edildiyi diqqətə çatdırılır. Bakının çay mədəniyyəti, simvola çevrilən armudu stəkan, milli şirniyyatlar haqqında da eyni bölmədə məlumat almaq mümkündür.

Paytaxtımıza uşaqları ilə gəlmək istəyən qonaqlar “Bakı ən balacalar üçün” başlıqlı yazını diqqətlə oxuya bilərlər. Burada uşaqların əyləncə məkanları, onların sevincinə sevinc qatacaq oyunlar və daha nələr lakonik şəkildə oxuculara təqdim edilir.

Onlar həmçinin minilliklərin vərəqləndiyi Qobustan, Yanardağ və Ateşgah qoruqlarına baş çəkə, “Bakının memarlıq inciləri”ni gözədən keçirə və sonda şəhərimizdən xoş xatirə ilə ayrılmaq istəyirlərsə, “Turist Bakıda nə ala bilər” yazısını oxuya bilərlər.

Ənənəvi olaraq “Baku Guide” bələdçisinin bu sayında da paytaxtın teatr və konsert müəssisələrinin aylıq repertuarı, yanvar ayında gözələnən mühüm mədəniyyət tədbirlərinin afişası, kino nümayiş mərkəzləri haqqında məlumatlar yer alıb.

Azərbaycanda təbii iqlim müxtəlifliyi ilboyu istirahət üçün geniş imkanlar açır. Kataloqda son illər ölkədə qış turizminin populyar ünvanı olan Qusar rayonundakı “Şahdağ” Turizm Mərkəzi, Qəbələdəki “Tufandağ” dağ-xizək kompleksi haqqında dolğun informasiya verilir.

Kataloqun bu sayında həmçinin “ASAN Viza” xidməti, hotellər, şəhərdəki məşhur restoran və kafelər, şopinq həvəskarları üçün iri ticarət mərkəzləri, əyləncə axtaranlar üçün karaoke və gəcə klubları, kinoteatrlar barədə məlumatlar da oxuculara bələdçilik edir. Bu məlumatlara turistlər üçün zəruri bilgiler, turizm informasiya mərkəzlərinin, paytaxtımızdakı xarici ölkə səfirliklərinin və s. ünvan və telefonları əlavə olunur.

Ukrayna telekanalı Azərbaycan mətbəxinin zənginliyi haqqında

Ukraynanın birinci milli kanalında (“UA: Perşiy”) Azərbaycan mətbəxindən bəhs edilib.

Azərbaycanın Ukraynadakı səfiri Azər Xudiyev telekanalın səhər verilişində canlı yayımda ölkəmizin milli yeməkləri olan dolma, plov, qutab, paxlava barədə məlumat verib. Səfir qeyd edib ki, dolma Azərbaycana məxsus kulinariya növü kimi UNESCO-nun siyahısına daxil edilib. Ölkəmizdə dolmanın onlarla növü mövcuddur.

Diplomat Azərbaycanın milli bayramı olan Novruz haqqında da danışaraq, ölkəmizin çox zəngin milli mətbəxi olduğunu qeyd edib.

Fransa jurnallarında ölkəmizin turistik imkanları ilə bağlı məqalələr

Fransanın “Grands reportages” jurnalında və “La Croix” qəzetində Azərbaycanın turistik imkanları ilə bağlı məqalələr dərc olunub.

Məqalələrdə paytaxt Bakının tarixi və mədəni irs abidələrindən, palçıq vulkanından söz açılır. Həmçinin Quba rayonu, Bazardüzü yüksəkliyi, Qırız və Xıralıq kəndləri, Ləzə istirahət zonası ilə bağlı ətraflı məlumat verilir. Yazılarda ölkəmizdəki kilsələr, xüsusilə də Alban kilsəsi haqqında bəhs edilir.

2017-ci ilin son günləri Bakının teatrseverləri gözəl bir sənət hədiyyəsi aldılar. Rusiya Federasiyası Mədəniyyət Nazirliyinin Qastrol Fəaliyyətinə Federal Dəstək Mərkəzinin "Böyük qastrollar" proqramının xətti ilə A.Raykin adına "Satirikon" Rusiya Dövlət Teatrı Bakıya gəldi. Kollektiv dekabrın 22-də və 23-də S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrının səhnəsində iki tamaşa - "Konstantin Raykin. Öz səsimlə" monotamaşası və J.B.Molyerin "Zorən təbib" komediyası ilə çıxış etdi.

Ötən ilin son qonağı: "Ən vacib hiss tamaşaçıya məhəbbətdir"

Təşkilatçılar qastrol tamaşalarından əvvəl mətbuat nümayəndələri üçün "Satirikon"un bədii rəhbəri, Rusiyanın Xalq artisti, Rusiya Dövlət mükafatı laureatı Konstantin Raykin və Federal Mərkəzin Teatr layihələrinin inkişafı şöbəsinin rəisi Aleksandr Sero-vun iştirakı ilə mətbuat konfransı keçirdilər. Media mənsuallarının suallarına ətraflı cavab verən K.Raykin bizim özəl suallarımızı da cavablandırmaqdan imtina etmədi.

- Konstantin Arkadyevič, illər sonra Bakıya xoş gəlmisiniz!

- Çox sağ olun. Təşəvvür edirsiniz, Bakıya ilk gelişimden təxminən qırx il keçir. O zaman "Sovremennik" teatri ilə qastrola gəlmişdim. Təxminən altı il əvvəl "Kontrabas" monotamaşası ilə "Üns" teatr səhnəsində çıxış etmişəm. O vaxtdan şəhər tamamilə dəyişib. Amma mən yenə də çox sevdəyim Bakını görürəm.

- Yeni?

- Bilənlər bilir ki, ilk həyat yoldaşım Alagöz Salahova bakılı idi. Düzdür, biz çoxdan ayrılmışdıq, amma bir-birimizə hörmətimiz var. Bakını da, Azərbaycan mətbəxinə də mənə o sevdirmişdi, Qafqaz qonaqpərvərliyi ilə o tanış etmişdi.

- Belə çıxır ki, şəhərə olan sevgi qadına bəslənən məhəbbətdən güclü çıxıb..

- Çox dəqiq dediniz... Ümumiyyətlə, bir sıra şəhərlər var ki, onların mənim üçün dəyəri başqadır. Bakı da həmin şəhərlərdən biridir. Əslində bu şəhərə məhəbbət atamdan mənə irsən keçib. O, Leninqrad, Odesa və Bakını çox sevirdi. Bu şəhərlərdə qarışıq mədəniyyət xəmirindən yoğurulmuş tamaşaçı kontingenti var idi. Düzdür, indi zamanə dəyişib, biz də dəyişmişik. Amma düşünürəm ki, həmin kök məhv olmayıb.

- Bakı demişən, bəlkə "Satirikon"un paytaxtımıza gətirdiyi tamaşa seçiminə danışasınız...

- Bakıya gətirdiyiniz proqram əslində rəşionallıqla seçilib. "Satirikon" keçmiş kino-teatrın binasında yerləşir. Təbii ki, tamaşa quruluşunda bu ölçülər nəzərə alınır. Molyerin "Zorən təbib" tamaşası isə daha kompaktıdır, onu qəbul edən tərəfin səhnəsində oynamaq rahatdır. Bu tamaşa Arkadi Raykinin ülgüleri əsasında hazırlanıb. Yəqin ki, Arkadi Raykinin öz yeniliyi var idi. Səhnənin bir tərəfindən arxaya keçib sürətlə əynini və qrimini dəyişərək bir anda digər tərəfdən səhnəyə qayıdırdı. Bir tamaşa boyu xeyli mono-miniaturdə müxtəlif obraz yaradırdı. Biz bu tamaşada həmin üslubdan istifadə etmişik. Molyerin tamaşasında 12 obraz var. Onların hamısını 3 aktyor ifa edir. Dörd aktyor isə səhnə arxasında dayanır ki,

onlara kömək etsin. Mən onun janrını "böyük üçün uşaq tamaşası" kimi müəyyən edirəm. Çünki tamaşada obrazdan obraza keçid demək olar ki, sirk artistinin tryuku tezliyində baş verir, aktyor sağdan səhnə arxasına keçib bir an sonra soldan başqa obrazda səhnəyə qayıdanda tamaşaçı uşaq kimi elə zənn edir ki, möcüzə baş verib!

- Bayaq qeyd etdiniz ki, "Öz səsimlə" tamaşası bu həyatda sizinlə qoşa addımlayır...

- Təxminən qırx il olar ki, mən bu tamaşa ilə çıxış edirəm. Əslində mən onu həyatımın tamaşası hesab edirəm. Bu gün mən kiməmsə, mənim tamaşam da odur! Əvvəllər bu tamaşada xeyli şən, məzəli əhvalat, satirik şeir, yumoristik səhnə var idi. Yeni daha çox "stend-up" komediya idi. Elə vaxtlar olurdu ki, tamaşaçılar uğunmaqdan az qala kreslodan yığılırdılar. Amma zaman keçdikcə insanları sadəcə, güldürmək məni bezdirməyə başladı. Düzdür, tamaşaçı məndən onu əyləndirməyi gözləyirdi. Mən isə, əksinə, tamaşaçının gözləmədiyini ona göstərməklə təəccübləndirmək, düşündürmək istəyirdim. Beləcə, yavaş-yavaş həmin tamaşada poeziyanın payı artdı. Artıq uzun illərdir ki, mən sırf poetik monotamaşa oynayıram. Onu da deyim ki, "Öz səsimlə"nin proqramı daim təzələnilir. Hansısa şeirləri əlavə edirəm, hansısını çıxarıram. Hərden fikirləşirəm ki, deyərsən, dünyada rus dilini bilən bütün insanların qarşısında bu tamaşanı oynamaşam. Bir də gerek gözləyəm ki, yeni nəsil yetişsin, onlar üçün də "Öz səsimlə"ni oynayım. Təbii ki, qismət olarsa...

- Sizin səfərinizdən əvvəl "Satirikon"un saytına daxil olub teatrın fəaliyyəti ilə maraqlandım. Gördüm ki, cari repertuarınız, belə demək mümkünsə, yığcamdır...

- "Yığcam" sözüne görə çox sağ olun. Bəziləri birbaşa soruşur ki, repertuarınız niyə kasıbdır?

- Sizin və kollektivinizin yaradıcılıq potensialına bələd olan gerek belə sual verməsin...

- Bizim teatrın repertuarı kiçikdir. Mənim monotamaşamı nəzərə almasaq, teatrın ca-

"Mən öz teatrımın aktyorları üçün rəqabət qabiliyyətli mühit yaratmaqla məşğulam. Çünki aktyor özünü rahat hiss edəndə sənətkar kimi məhv olmağa doğru gedir. Amma kollektivə yeni qüvvələr gələndə, "köhnələr" gərginliyə düşürlər. Bilirlər ki, yeni gələnlər yaradıcılıq baxımından onları ötürüb keçə bilər. Həm də mən gənclərə oynamaq

üçün imkan verirəm, bu isə bütün aktyor kollektivini formada qalmaqda vadar edir..."

ri repertuarında 7 tamaşa var, yeni həftənin günlərinin sayı qədər. Bəzən ola bilər ki, tamaşanın sayı çox olsun... Amma uzun illərdir ki, bizim teatrda belədir.

- Bu, yaqın ki, teatrın bədii rəhbərinin siyasətidir?

- Bəli, tamaşanın "formada" qalması, yaddan çıxması üçün o, gerek ayda dörd dəfə oynanılmalı. Premyera təxminən ayda altı dəfə göstərilir. Mənim fikrimcə, teatrın cari repertuarında tamaşa sayının çoxluğu, onların say etibarilə bir-birini sıxışdırması bir növ teatr təsərrüfatıslığı deməkdir. Elə də hər hansı tamaşa orta hesabla ayda bir dəfə oynanılır, bu isə çox azdır. Yox, eğer tamaşaya tələbat azalıbsa, baxılırsa, onu repertuardan çıxarırlar. Bəli, bizim tamaşalar digər teatrlardakı qədər uzunömürlü deyil. Bilirsiniz, bir var süfrə arxasından yüngül aclıq hissi ilə qalxasan, yeməyin arxasınca gözün qalsın, bir də var ki, mədən tutandan artıq yeyəsən, süfrəyə baxanda yumşaq desək, özünü pis hiss edəsən...

- "Satirikon" tamaşasının arxasınca baxaraq ondan ayrılır...

- Bəli!

- Bəs belə hallar tez-tez baş verir?

- Otuz ildir ki, teatrdə bədii rəhbərim. Desəm ki, uğursuz tamaşamız olmayıb, yalan olar. Çox olmasa da, ümidimizi doğrultmayan tamaşalar olub. O zaman biz özümüzə qarşı qəddar yanaşırıq, həmin tamaşanı repertuardan çıxarmışıq. Tamaşaçı uğuru mütləq olmasa da, çox vacibdir!

- Konstantin Arkadyevič, Rusiya Teatr Xadimləri İttifaqının gənc aktyorları üçün təşkil etdiyi yay düşərgəsində Azərbaycandan da iştirakçı var idi. Sizin onlara keçirdiyiniz ustad dərindən sonra teatr prosesi, müasir teatr barədə can yangısı ilə etdiyiniz söhbəti uşaqlar sosial şəbəkədə yaymışdılar. Teatrın bu günü və gələcəyi barədə düşüncələrinizi şəxsən dili-

nizdən eşitmək istərdim...

- İki mövsümdür ki, "Satirikon" öz binasında yox, icarədə çalışır. Bina əsaslı təmirdədir. Üstəlik, yeni metro xətti bizim binanın altından keçdiyi üçün işlər uzanır. Amma öz binamızda olmasaq belə, yenə də "Satirikon"a tamaşaçı tələbatı var. Əgər, ümumiyyətlə, teatrın taleyindən danışsa olsaq, dünya statistikasına görə, istənilən şəhərdə əhalinin yalnız 9-10 faizi teatra gedir. Üstəlik, teatr incəsənətinin baza növü sayılır.

Teatrın həm də öz ölkəsindəki situasiya üzündən problemləri olur. Bütün teatr insanları eyni zümərəni təmsil etsələr də, hər halda mən bu gün xaricdəyəm və həmin problemlərdən danışmaq istəməzdim.

- Sizin vətəndaş mövqeyinizi alqışlayıram.

- Anlayışa görə siz də çox sağ olun. Sizə bir söz deyim. Hələ heç vaxt heç nə mühitin müqavimətinə rast gəlmədən yaranmayıb. Mühit öz əksinə gedərək, yeniliyi yaradır.

- Yəqin ki, sizə də öz mühitinizdə dəyərli olan nələrsə, hansısa qüvvə var...

- Mən öz yaratdığım mühitin qırovuyam. Otuz ildir ki, teatr rəhbərlik edirəm. Həyatımın mənası da budur, əslində mənə başqa həyat, həyatda başqa bir mənə gerek də deyil! Mən öz teatrımın aktyorları üçün rəqabət qabiliyyətli mühit yaratmaqla məşğulam. Çünki aktyor özünü rahat hiss edəndə sənətkar kimi məhv olmağa doğru gedir. Amma kollektivə yeni qüvvələr gələndə, "köhnələr" gərginliyə düşürlər. Bilirlər ki, yeni gələnlər yaradıcılıq baxımından onları ötürüb keçə bilər. Həm də mən gənclərə oynamaq üçün imkan verirəm, bu isə bütün aktyor kollektivini formada qalmaqda vadar edir, onlar öz yerlərinin qədrini daha yaxşı bilirlər.

- Tələbələriniz sizin onlara münasibətinizdən həmişə ağızdolusu danışirlar.

- Bilirsiniz, eğer mən müəlliməmsə, öz kursumu yığırımsa, deməli, həmin gənclər üçün məsuliyyət daşıyıram. Adətən Moskvada belədir: aktyor olmaq istəyənlər eyni vaxtda bütün məktəblərə sənəd verirlər, bəzən hətta iki-üç yerə daxil olurlar. Onlar kimdən dərs alacaqlarını özləri seçirlər. Deməli, Rusiyanın müxtəlif şəhərlərindən, xaricdən gələn uşaqlar mənə seçirlərsə, həyatlarının ən vacib dörd ilini məndən dərs alaraq keçirmək istəyirlərsə, bu, mənim üçün böyük öhdəlikdir. Mən çalışmalıyam ki, onlar öz seçimlərinə görə peşman olmasınlar.

- Öz tamaşaçılarınza qarşı da eyni məsuliyyəti hiss edirsiniz?

- Məncə, aktyor, teatr insanı üçün ən vacib hiss tamaşaçıya məhəbbətdir! Bir zaman bu barədə dahi aktyor Mixail Çexov da yazıb, atam da həmişə bunu deyirdi. O, həmişə tamaşa salonuna tam vurğun halda səhnəyə çıxardı. Məni qoruyan və güc verən də bu hisdir.

Gülçahan Mirməmməd

TÜRKSAV 2017-ci ilin laureatlarını elan edib

Türk Dünyası Yazıçılar və Sənətçilər Fondu (TÜRKSAV) 2017-ci il üçün türk dünyasına xidmət mükafatlarının sahiblərini müəyyən edib.

TÜRKSAV-ın sədri Yehya Akengin Ankarada keçirdiyi mətbuat konfransında laureatların adlarını açıqlayıb. Bildirilib ki, Azərbaycandan yazıçı-publisist Sona Vəliyeva, Türkiyədən Türk Tarix Qurumunun sədri Refik Turan və tarixçi Ahmet Taşağıl, Qazaxıstandan şair Rafael Niyazbek, Almaniya icimai fəal Musa Serdar Çelebi, Hollandiyadan QHT təmsilçisi Mehmet Tütüncü

və başqalarının türk dünyası qarşısında böyük yaradıcılıq işləri və digər xidmətləri münisflər heyəti tərəfindən yüksək dəyərləndirilib. Bundan başqa, TRT musiqi kanalı və Türkiyənin "Oskar"a namizəd göstərilmiş "Ayla" bədii filmi də mükafata layiq görülüb.

Mükafatlar laureatlara bu ilin mayında TÜRKSAV ilə Tokat Şairlər və Yazıçılar Dərnəyinin birgə təşkilatçılığı, Tokat vilayətinin Niksar kəməli və bələdiyyəsinin ev sahibliyi ilə keçiriləcək mərasimdə təqdim olunacaq.

Rəssam uşaqlar mükafatlandırılıb

Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı - TÜRKSOY ilə birgə layihəsi əsasında nəşr olunan "Türk dünyasının nağılı bağı" kitabında yer alan rəsmləri çəkən uşaqlar mükafatlandırılıb.

Tədbiri giriş sözü ilə kitabxananın direktoru Şəhla Qəmbərova açıraq uşaqları maraqlı əl işlərinə görə təbrik edib, onların gələcək uğurlarının davamlı olmasını arzulayıb.

Sonra "Türk dünyasının nağılı bağı" kitabının Xalça Muzeyindəki təqdimatı və kitabda yer alan rəsmlərin sərgisindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Kitabxananın direktor müavini Zahirə Dadaşova da balaca rəssamlara xoş arzularını çatdırıb, Azərbaycanın belə istedadlı uşaqları olduğu üçün qürur hissi keçirdiyini söyləyib.

Sonda uşaqlara diplom, hədiyyələr və "Türk dünyasının nağılı bağı" kitabı təqdim edilib.

İstanbulda azərbaycanlı şairə Firuzə Məmmədli ilə görüş keçirilib. Türkiyə Azərbaycan Dərnəyində (İSTAD) təşkil olunan görüşdə ədəbiyyatçılar və poeziyasevərlər iştirak ediblər.

İSTAD-ın sədri Səfər Qaraqoyunlu Firuzə Məmmədlinin yaradıcılığından danışib. Göstərilən diqqətə və qonaqpərvərliyə görə minnətdarlıq edən şairə görüş iştirakçılarının suallarını cavablandırılıb.

Şairə İstanbulda fəaliyyət göstərən "Araz yayıncılıq" nəşriyyatı tərəfindən türk dilində çap olunmuş "Sözlerim könlümü almağa gəlir" kitabını oxuculara təqdim edib.

Ankarada fəaliyyət göstərən Rus-Türk Dostluq Evi şəhərin tarixi məkanında - Hamamönündə yerləşir. Bu məkanın Hamamxası adlanan istiqamətindən yol aldıqda qarşınıza "Sankt-Peterburq meydanı" açılır. Onun adını və açılma tarixini təsdiqləyən böyük daş lövhə də qoyulub. Demə, əvvəllər burada rus məzarlığı olub. Ətrafında isə rus xəstəxanası və üz tutduğumuz ünvan - Rusiyanın (sonralar SSRİ-nin) Ankaradakı səfirliyinin ilk binası olmuş tarixi tikili yerləşib...

Üzərində türk bayrağı dalğalanan ikimərtəbəli binanın - Rus-Türk Dostluq Evinin girişindən başlayaraq sanki fərqli bir auraya düşürsən: içərinə qədim, ənənəvi rus sobası qızdırır, yerə xalı döşənib, divarlarda maraqlı rəsmlər asılıb, otağın baş tərəfində isə piano qoyulub. Rus-Türk Dostluq Evinin rəhbəri və qurucusu Erol Uğurlu ilə də söhbətə bu özəllikdən körpü salırıq.

"Yavaş-yavaş mədəni əlaqələr quruldu və biz də bu məkanı açdıq"

"Bu binanın maraqlı tarixçəsi var. Çoxları bilir ki, Türkiyə Cümhuriyyəti elan olunduqdan sonra SSRİ ilə aralarında sıx əməkdaşlıq qurulub. Hələ Cümhuriyyətin elanından öncə, Qurtuluş savaşında Lenin Atatürke yardım edir, silah-sursat yollayırdı. O da təşəkkür edir və cavab məktubunda yazır: "Siz bizim hökuməti tanıyırsınız, amma səfirliyiniz hələ də İstanbulda yerləşir".

Qarşı tərəf isə cavab verir ki, bizim Ankarada yerimiz yoxdur, harada yerləşə bilərik? Atatürk cavabında "Bu bizim problemimizdir, siz oradakı səfirliyi bağlayın və gəlin", deyir. Beləliklə, Ankaraya gələn 60 nəfərdən ibarət diplomatik heyət gördüyünüz bu binada yerləşir".

Qeyd edək ki, səfirlik 1927-ci ilədək bu binada fəaliyyət göstərirdi. Rus-Türk Dostluq Evinə gəlincə, bu, 1991-ci ildə Erol bəyin təşəbbüsü və Rusiyanın Türkiyədəki səfiri İvan Çernişevin dəstəyi ilə qurulsada, bəlli səbəblərdən dinamik fəaliyyətə bir qədər gec başlayıb. "Yavaş-yavaş mədəni əlaqələr quruldu və biz də bu məkanı açdıq. Əvvəl Ankara qalasında yerləşdik. Oturduğumuz bu binada bərpa işləri 2000-ci ildə başladı. 2012-ci ildə isə tarixi binaya köçdük. Buraya köçməyimizdə və fəaliyyətimizdə Rusiyanın Türkiyədəki mərhum səfiri Andrey Karlov böyük dəstək verdi", - deyərək həmsöhbətim vurğulayıb.

Dostluq evi - sənət məkanı

"Burada keçirdiyimiz sərgilərə Azərbaycan rəssamlarını da dəvət edirik"

Söhbət əsnasında bəlli olur ki, Erol bəy özü çəçən əsillidir və ailəsi Rusiyada baş verən 1917-ci il Oktyabr inqilabından sonra Türkiyəyə köç edib. Atası türk, anası çəçendir: "1920-ci illərdə Belarusdan Türkiyəyə köçdük. Rusiyada yeni hakimiyyəti istəməyənlər ölkəni tərk edirdi. Köç edənlər arasında azərbaycanlılar da az deyildi. Məsələn, çar ordusunda xidmət etmiş İbrahim Safi adlı azərbaycanlı rəssam bizim ata-babalarımızla köç edənlərin arasında olub. O zaman müsəlman kökənli qaçqınları yalnız Türkiyə qəbul edirdi. Təbii ki, Türkiyədə yaşadığından sonra bəlkə dilimizi, adətlərimizi bir az unutduq. Amma "soyuq savaş" bitincə, 1991-ci ildə hər kəsin bir xatirəsi ortaya çıxdı, özünəqaydış prosesi başladı..."

"Mövlənə evi"ndə Azərbaycan rəssamlarının əməyi var

E.Uğurlu rəhbərlik etdiyi qurumun azərbaycanlı sənətçilərlə yaxşı əlaqələrinin olduğunu söyləyir: "Ailəmizə aid 5 min sənət əsəri var. Kolleksiyaımızda Azərbaycan sənətkarlarına aid əsərlər də yer alıb. Azərbaycanın Xalq rəssamı Arif Hüseynovun əsərlərini xüsusi vurğulamaq istədim. Bəzən Azərbaycan rəssamlarının əsərlərinin başqa ölkələrdə sərgilənməsinə də yardım edirik. Mərkəzdə tez-tez sərgilər keçirir və Azərbaycan rəssamlarını da dəvət edirik".

Bu yaxınlarda Ankarada, eyni məkanda "Mövlənə evi" açılıb. Bu bina da Rus-Türk Dostluq Evinin nəzarətinə verilib. "Mövlənə evi"nin içərisindəki tablolarla 10 nəfər Azərbaycan rəssamının əməyi var.

Dostluq evinin rəhbəri onu da deyir ki, iki ölkə arasında münasibətlər bəzən yaxşı, bəzən soyuq olsa da, bu, xalqların dostluğuna sirayət etməyib: "Məsələn, mənim nikah şahidim Rusiyanın tanınmış rəssamı İvan Gerasimov olub. O da 1930-cu illərdə Türkiyəyə köç edib. Yeni demək istəyirəm ki, xalqlar arasında heç vaxt problem olmayıb. Keçmiş sovet respublikalarının Ankaradakı səfirlikləri ilə əlaqələrimiz var, tədbirlərimizə bütün səfirləri dəvət edirik".

Binanın otaqları, bu otaqlardakı əşyalar, şəkillər, yazışmalar iki ölkə münasibətlərinin tarixini yaşadır. Bina təmir edilərkən onun tarixi ori-

jinalığına toxunulmayıb. Otaqlardakı mebelləri Ankarada yaşayan ruslar hədiyyə ediblər. Hər otaqda və zalda fərqli dizayn və mebellərlə rastlaşsaq da, onlar tamamilən ənənəvi Rusiya dizaynını xatırladır. Otaqlardan birində isə Atatürkün fransız dilində Leninə yazdığı iki məktub çərçivəyə salınaraq asılıb. SSRİ-Türkiyə münasibətlərini əks etdirən kitablar da diqqəti cəlb edir.

Mərkəz müxtəlif mərasimlərə ev sahibliyi edir. Burada nəinki ruslar, hətta türklər də nişan və xına mərasimləri keçirirlər. Eyni zamanda burada qonaqlara Rusiya mətbəxinə aid yeməklər təqdim olunur.

Söhbətin sonunda Erol Uğurlu deyir ki, məqsəd ruslarla türklərin arasında mehriban münasibətləri inkişaf etdirməkdir: "Tarixi məkanda fəaliyyət göstərən bu evi həqiqi dostluq evinə çevirmək istəyirik. Ona görə də bir daha demək istəyirəm ki, bura hər kəsin özünə açıq evdir, kim istəsə gəlib ziyarət edə bilər".

**Mehparə Sultanova
Ankara**

Əməkdar incəsənət xadimi, professor Elmira Abasova Azərbaycan musiqi sənətinin, elminin və təhsilinin inkişafında mühüm xidmətləri olan görkəmli alim, pedaqoq, musiqi tənqidçisi, publisist, ictimai xadimdir. Onun yarıməsrlilik dövrü əhatə edən çoxşaxəli fəaliyyəti və nailiyyətləri musiqi tariximizdə şərəfli yer tutur.

Elmira Əbdülhəmid qızı Abasova 10 yanvar 1932-ci ildə Bakıda anadan olmuşdur. 1955-ci ildə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasını (ADK) fərqlənmə diplomu ilə bitirəndən sonra AMEA Memarlıq və İncəsənət İnstitutunda elmi və konservatoriyanın Musiqi tarixi kafedrasında pedaqoji fəaliyyətə başlamışdır. "Azərbaycan musiqi tarixi", "Rus musiqisi tarixi", "Xarici ölkələrin musiqi tarixi" və s. fənləri tədris etmiş, dosent və professor vəzifələrinə yüksəlmişdir. Ona respublikamızın ən təcrübəli musiqişünas-pedaqoqlarından biri kimi həmişə hörmət və ehtiramla yanaşılmış, zəngin təcrübəsi, iş metodu və tövsiyələri diqqətə alınmışdır.

E.Abasovanın professional fəaliyyəti musiqi elminin və təhsilinin inkişafını təmin edən mühüm nəticələrlə zəngindir. O, ali təhsilli musiqişünas kadrların hazırlanması işində məsuliyyət və uğurla çalışmış, onlarla aspirant, dissertant və doktorantın elmi rəhbəri olmuş, peşəkar musiqişünas nəsil-ləri yetişdirmişdir. Elmira xanım 14 il (1977-1991) Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının rektoru vəzifəsində işləmişdir. Konservatoriyada təhsil və tədrisin səviyyəsinin daha da yüksəlməsi, elmi tədqiqat işlərinin keyfiyyət və kəmiyyətinin artması, peşəkar kadr hazırlığının daha da təkmilləşdirilməsi, yeni tədqiqat mövzularının işlənilməsi, SSRİ konservatoriyaları ilə əməkdaşlığın genişlənməsi və s. nailiyyətlər onun rektorluğu dövründə baş vermişdi. Onun qərarı ilə ADK-da Xalq musiqisi kafedrasının bazasında Xalq çalğı alətləri və Xalq musiqisinin tarixi və nəzəriyyəsi kafedraları yaranmış, bu kafedraların əsasında eyniadlı şöbələr təsis olunmuşdu. E.Abasovanın daha bir xidməti isə İfaçılıq fakültəsində "milli vokal" ixtisasının yaradılması idi. Bundan başqa, Şərq musiqi alətləri üzrə ifaçıların Ümumittifaq müsabiqəsi ilk dəfə Bakıda keçirilmişdi. Ü.Hacıbəylinin 100 illik yubileyinə həsr olunan bu müsabiqənin təşəbbüskarı və təşkilatçısı rektor E.Abasova idi. Onun ciddi söyləri nəticəsində Opera studiyasının yarımçıq qalmış tikintisi də başa çatdırılmış və təklifi nəzərə alınaraq, studiyaya Şövkət Məmmədovanın adı verilmişdi.

O, həmçinin SSRİ Təhsil Nazirliyinin qərarı ilə Şərq musiqisinə dair ümumittifaq elmi konfranslarının ADK-da keçirilməsinə nail olmuşdu. Nazirliyin qərarı ilə ADK bütün SSRİ-də Şərq musiqisinin elmi cəhətdən öyrənilməsi üzrə aparıcı təhsil müəssisəsi elan olunmuşdu. Nəticədə, konservatoriyada 1981-1990-cı illərdə Şərq xalqlarının musiqisinə həsr olun-

muş beş Ümumittifaq elmi konfransı keçirilmişdi. Bu konfransları təşkil etməklə, E.Abasova Azərbaycan musiqisinin Şərq musiqisi tarixində və mədəniyyətində aparıcı rolunu, novator mövqeyini bir daha əsaslandırdı. 1970-1980-ci illərdə Səmərqənddə keçirilən beynəlxalq muğam simpoziumlarına sanki alternativ elmi tədbirləri həyata keçirən E.Abasova, bununla Azərbaycan ənənəvi musiqisinin Şərq mədəniyyəti-tədrisindəki üstün mövqeyini, təsiredici gücünü və yüksək bədii keyfiyyətlərini SSRİ miqyasında bəyan etmiş oldu. O, Ü.Hacıbəyindən və Ə.Bədəlbəylidən sonra musiqi şərqşünaslığının gələcək inkişafına real elmi zəmin yaratdı.

E.Abasova 1958-ci ildən başlayaraq Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABİ) Musiqişünaslıq və tənqid bölməsində uğurla çalışmışdır. ABİ-nin II qurultayında (1962) Qara Qarayevin təklifi ilə bu bölmənin rəhbəri və ittifaqın idarə heyətinin üzvü seçilmişdir. Professionallığı, təşkilatçılığı, iş bacarığı, məsuliyyət və tələbkərliliyi, əldə etdiyi nailiyyətlər sayəsində ABİ-nin IV qurultayında (1973) qurumun katibi seçilmiş və uzun illər bu məsul vəzifədə işləmişdir. Bəstəkar əsərlərinin genişmiqyaslı təbliği, bədii-estetik tərbiyə işinin gücləndirilməsi və musiqi tənqidinin fəallaşması əsas məqsədlərindən idi. ABİ-nin sədri Q.Qarayev, katibləri Fikrət Əmirov, Soltan Hacıbəyov, Tofiq Quliyev, Səid Rüstəmov, Vasif Adıgözelov, müttəfiq respublikaların musiqi xadimləri onun peşəkərliliyinə, novatorluğuna, bilik və istedadına həmişə yüksək qiymət vermişlər. SSRİ Bəstəkarlar İttifaqının sədri, SSRİ Xalq artisti Tixon Xrennikov Elmira xanımın maraqlı və professional səviyyədə yazdığı yubiley məqaləsinə görə rəsmi təşəkkür məktubu göndərmişdi. Bir maraqlı faktı da nəzərə çatdırmaq. E.Abasova yeganə Azərbaycan musiqişünasıdır ki, SSRİ Bəstəkarlar İttifaqının IV qurultayında (1968, dekabr) hesabat məruzəsi ətrafında Azərbaycan musiqişünaslığının vəziyyətinə və nailiyyətlərinə dair çıxış etmişdir. Onun Ü.Hacıbəyli yaradıcılığına dair tədqiqatları isə SSRİ Bəstəkarlar İttifaqı sədrinin

hesabat məruzəsində ümumittifaq miqyaslı nailiyyətlər sırasında qeyd olunmuşdur.

E.Abasova respublikamızda musiqi tərbiyəsi işinin önündə gedən fədakar musiqişünas idi. O, Niyazi və T.Quliyevlə birlikdə ABİ-nin nəzdində Uşaq filarmoniyası

yaratmışdı. Televiziya və radio-da məktəblilərə və gənclərə ünvanlanan "Musiqi lektoriyası", "Musiqi klubu", "Musiqi görüşləri" verilişlərini aparırdı. 1970-ci illərdə Uşaq filarmoniyasının xətti ilə bəstəkarlar, musiqişünaslar, musiqi kollektivləri uşaqların musiqi-estetik tərbiyəsi işinə səfərbər olunmuşdular. Orta məktəb şagirdləri, universitet tələbələri üçün müntəzami olaraq mühazirə-konsertlər təşkil olunur, məktəblilər və tələbələr üçün opera və balet tamaşaları göstərilirdi. E.Abasova məktəblilərin yaz tətili günlərində keçirilən "Məktəblinin musiqi həftəsi" festivallarının təşəbbüskarı və təşkilatçılarından idi. Festival-ların birində akademik, SSRİ Xalq artisti, SSRİ Bəstəkarlar İttifaqının katibi, musiqi tərbiyəsi üzrə beynəlxalq səviyyəli mütəxəssis, bəstəkar D.Kabalevski də iştirak etmiş, Ümumittifaq Televiziyası və Radiosunun Dövlət Uşaq Xorunun ifasında məktəblilərimiz üçün konsertlər təşkil olunmuşdu.

E.Abasova Azərbaycanda tarixi və nəzəri musiqişünaslığın elmi əsaslarını yaradan alimlərdəndir. Onun elmi fəaliyyəti çoxistiqamətli-dir: Ü.Hacıbəylinin yaradıcılığı; Q.Qarayev musiqisi; Azərbaycan, rus və Avropa bəstəkarları; musiqi tarixi; xalq musiqisi, muğamlar, ifaçılar; muğam və simfonizm; musiqi tənqidi. Bu istiqamətlərin hər birində məsuliyyətlə və məhsuldar

çalışan alim zəngin musiqişünaslıq irsi yaratmışdır.

Ü.Hacıbəylinin yaradıcılığına həsr olunan ilk əhatəli musiqişünaslıq dissertasiyası məhz E.Abasova tərəfindən yazılmışdır. Onun aspiranturada təhsil aldığı 1955-1958-ci illərdə elmi rəhbəri Moskva Dövlət Konservatoriyası Musiqi nəzəriyyəsi kafedrasının professoru, SSRİ Elmlər Akademiyası İncəsənət Tarixi İnstitutunun baş elmi işçisi İ.V.Rıjkin olmuşdur. E.Abasova "Üzeyir Hacıbəyovun operaları və musiqili komediyaları" mövzusunda dissertasiyasını 1962-ci ildə bu institutda müdafiə edərək sənətsünaslıq elmləri namizədi alimlik dərəcəsini almışdır. SSRİ-də və xaricdə tanınan görkəmli musiqi alimləri - V.M.Belyayev və N.Şahnəzərova onun rəsmi opponentləri idi. Müdafiə zamanı əsərlərin üslubuna, melodiya, lad,

Sonrakı illərdə elmi məqalələrində, monoqrafiya və konfrans məruzələrində muğamın ayrı-ayrı aspektlərini araşdırmışdır.

Görkəmli alimin 1970-ci illərdə irəli sürdüyü "muğam və simfonizm" mövzusu və ideyası XX əsrin musiqişünaslıq elmində yeni bir hadisə idi. Məqalələrində simfoniyaların forma, üslub və ifadə xüsusiyyətlərini təhlil edən alim "muğam simfonizmi" problemini qaldırmışdı. Ü.Hacıbəylinin "muğam-opera"sına, F.Əmirovun "simfonik muğam"ına, akademik B.Asfəyevin simfonizm təliminə istinad edən alim, akademik "mahnı simfoniyası" ideyasına alternativ olaraq, özünün "muğam simfonizmi" və "muğamvarilik" kimi elmi-nəzəri konsepsiyasını irəli sürmüş və əsaslandırmışdı. Onun irəli sürdüyü "Şərq simfonizmi", "muğam simfonizmi", "muğamvarilik" kimi ideya və terminlər sözün əsl mənasında, elmi kəşf idi.

E.Abasovanın özünəməxsus akademik yazı üslubu var idi: sadə, anlaşıqlı olduğu qədər də elmi-məntiqi, argumentli. Musiqişünaslar arasında heyretamiz oratorluğu, səlis və aydın nitqi, fikir məntiqi ilə seçilirdi. O, kütləvi musiqi-sevərlər auditoriyası üçün yazanda da, mütəxəssislər qarşısında məruzə edəndə də, aktual məsələləri professional həmkarlarına ünvanlayanda da musiqişünaslıq missiyasını unutmur, öz professional səviyyəsinə, ziyalı-alim prinsiplərinə və vətəndaşlıq mövqeyinə sadıq qalaraq, musiqi incəsənətinə, elminə və təhsilinə yüksək peşəkar münasibətlə yanaşırdı.

E.Abasovanın musiqi publisistikası janr, mövzu, üslub baxımından çox zəngindir. Ü.Hacıbəyli, M.Maqomayev, Q.Qarayev, F.Əmirov, C.Hacıyev, Niyazi, S.Rüstəmov, T.Quliyev, C.Cahangirov, A.Məlikov, V.Adıgözelov, R.Mustafayev, T.Bakıxanov, N.Rzayev, ifaçılardan R.Bəhbudov, F.Bədəlbəyli, E.Nəzirova, F.Əhmədova, L.İmanov və b. haqqında yazdığı onlarla məqalə musiqi publisistikası və tənqidinin peşəkar səviyyəsini yüksəltmiş, bu sahənin elmi obyektivliyini, sosial fəallığını və ictimai aktuallığını artırmışdır. O, ən müxtəlif məsələlərdə musiqişünaslığın yaşlı və orta nəslini təmsil edən aparıcı, həmişə səmimi, fəal fikir mübadiləsində olmuş, elmdə də, incəsənətdə də mövqə və baxışların müxtəlifliyinə, fərqliliyinə obyektiv yanaşmışdır. 2009-cu ildə dünyasını dəyişmiş görkəmli musiqişünas-alimin çoxşaxəli fəaliyyəti, elmi-pedaqoji irsi və xidmətləri musiqi ictimaiyyəti tərəfindən həmişə yüksək qiymətləndirilir.

Ariz Abduləliyev
Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının müəllimi

XX əsrin novator ruhlu rəssamı

Yeni məzmun, ifadə prinsipləri, plastik forma axtarışlarının nəticəsi olaraq XX əsrin əvvəllərində meydana gələn yeni nəsil rəssamlar müasir incəsənətin təməlçiləri hesab edilir. Ötən əsrin 80-ci illərində təşkil edilən respublika və ümumittifaq rəssamlıq sərgilərində novator ruhlu rəssamlar təsviri sənətin müxtəlif sahələrində eksperimentlər aparrı, ümumiləşdirilmiş stilizasiyaya, fərdi üslub rəngarəngliyinə və deformasiyaya yer verirdilər. XX əsrin bənzərsiz, novator rəssamları sırasında Cavad Mircavadov, Tofiq Cavadov, Əşrəf Muradov, Qorxmaz Əfəndiyev, Kamal Əhməd, Müslüm Abbasovun adlarını qeyd edə bilərik.

Azərbaycan təsviri sənətində müasir istiqamətin banisi hesab olunan Cavad Mircavadovun adı çoxlarına tanışdır.

Cavad Mircavadov 19 yanvar 1923-cü ildə Bakıda anadan olmuşdur. Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbini bitirdikdən sonra 1949-1954-cü illərdə Leningradda yaşayıb-yaratmışdır. Rəssamın 1989-cu ildə Moskvada Şərq Xalqları Muzeyində təşkil olunmuş fərdi sərgisinin annotasiyasında Cavad Mircavadov müasir Azərbaycan rəngkarlığının banisi adlandırılıb.

Onun əsərlərində xeyir və şərin mübarizəsi, mifik obrazlar, gərgin rəng qamması ilk baxışda tamaşaçını cəlb edir. Rəssam əsərlərindəki divlərlə sanki dövrün eybəcərliklərini saf uşaq nağıllarından götürülmüş personajların təmsalında verməklə bir növ improvizasiya etməyə çalışır. Obrazların mahiyyəti, xarakteri sətiraltı ifadələrlə Afrika maskaları altında gizlədilmişdir. "Arena", "Ehtiras", "Divin hiyləsi", "Çılpaq qadın", "Şaman qadın", "Uzanan qadın", "Toy" və s.

bu kimi əsərlərindəndir.

Cavad Mircavadovun "Şərq miniatürü" mövzusunda improvizasiya silsiləsinə "Aqillər", "Lüt-ürvan", "Atlılar", "Sarayda", "Günəşli atlı", həmçinin "Gəzinti", "Uşaq arabası" əsərləri daxildir. Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının kolleksiyasına daxil olan bu silsilədən "Aqillər" adlı rəngkarlıq

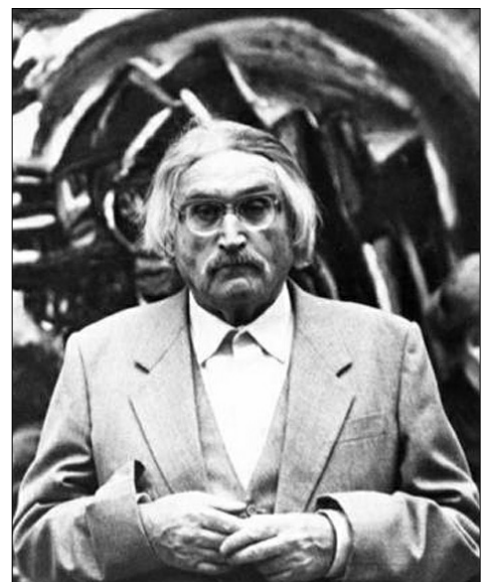

əsəri rənglərin effektiv uyğunluğu, personajların emosional dolğunluğu ilə seçilir. Cavad Mircavadovun tipikləşdirilmiş obrazları Şərq xalqlarının ortaq mədəniyyətlərinə bir növ improvizasiya cəhdi kimi qiymətləndirilir.

Onun əsərləri müasir cərəyanların xotik qarışıqlığından çox, milli ənənələrdən qaynaqlanan dərin düşüncənin nəticəsidir. Rəssam öz yaradıcılığında mədəni irsin ayrılmaz hissəsi olan milli xalça ornamentləri, Təbriz miniatürləri, keramika elementlərinə tez-tez müraciət etmiş və bədii üslubunu zənginləşdirmişdir. Çağdaş incəsənətə müxtəlif plastik məzmun gətirmiş, novatorçu yenilikləri ilə müasir forma axtarışında

olan rəssam milli koloristik usta kimi ad qazanmışdır. Azərbaycan incəsənətində 1950-1980-ci illərdə mövcud olan "nonkonformistlər" adlanan qrupa daxil olan rəssam yaradıcılığında fərqli inkişaf yolu keçmişdir.

Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyasının kolleksiyasına daxil olan "Sirk", "Qırçıllar", "Rəqs", "İstirahət", "Aylı gecə", "Köhnə Bakının yangınsöndürənləri", "Qız muncuqla", "Öküzün nallanması", "Nar ağacının altında", "Qadın həvəngdəstə ilə" kimi çoxsaylı rəngkarlıq tabloları Cavad Mircavadovun novatorluğunun göstəricisidir. O, əsərləri ilə cəmiyyətdə cərəyan edən müxtəlif hadisələrin gerçəkliyini göstərməyə çalışır, tamaşaçını yalnız həqiqəti dərk etməyə çağırır. İncəsənətin dili ilə improvizasiya cəhdi insanların daxilində qorxu, bədbinlik, özünütənqid kimi hisləri qabardır. Cavad Mircavadovun əsərləri zamanın xarakterini əks etdirir, onun nəbzini tutur və təhlil edir. Müasir forma axtarışında olan rəssam əsərlərində şifahi xalq ədəbiyyatı personajlarına da yer ver-

mişdir. Bu obrazlar vasitəsilə əsərləri güclü enerji ilə əhatələnmiş, bəşəriyyətin ümumi simvoluna çevrilmişdir.

Rəssamın zəngin rəng koloriti ilə seçilən "Aylı gecə" əsəri emosional təsir gücünə malik tabloları sırasındadır. Gecənin qaranlığını aydınladan ay işığı obrazların psixoloji gərginliyini ön plana çəkmişdir. C. Mircavadov tabloda göy, sarı, qırmızı, yaşıl rəng qammasından istifadə etməklə tamaşaçının bütün diqqətini cəlb edir. Zəngin rəng çalarları, kobud yaxmalar onun bütün yaradıcılığına xasdır.

Rəssamın əsərləri təkcə Azərbaycanda deyil, xarici muzeylərdə də sərgilənir. Onun formaca müasir, məzmunca milli elementlərdən istifadəsi incəsənətdə ideoloji prinsipləri qəbul etmədiyinə, yalnız bədii fərdi novatorluğunun göstəricisidir. Azərbaycan rəngkarlığında avangard baxışı, eksperimentləri və novatorluğu ilə özünəməxsus yer tutan görkəmli sənətkar 1992-ci ildə dünyasını dəyişmişdir.

Həmidə Süleymanova
Azərbaycan Dövlət Rəsm
Qalereyasının əməkdaşı

Orta əsrlərdə Azərbaycan miniatür rəssamları dünya sənət xəzinəsinə dəyərli töhfələr veriblər. Bu da onu göstərir ki, ölkəmizdə miniatür sənəti köklü ənənələrə malik olub.

Araşdırmalardan məlumdur ki, miniatür sənəti əvvəlcə illüstrasiya kimi təşəkkül tapıb. Sonra klassik Şərq poeziyası ilə sıx vəhdətdə inkişaf edib. XIV əsrdən başlayaraq miniatür sənətinin xalçaçılığa, xüsusən də süjetli kompozisiyaların traktovkasına təsiri artır. Təbriz miniatür məktəbinin formalaşması ilə bu proses daha da güclənir. Bu məktəbin yaradıcısı isə ustad rəssam Sultan Məhəmməd olub. O, dahi Nizami Gəncəvinin "Xəmsə"sində, Əbülqasım Firdovsinin "Şahnamə"sində və Hafiz Şirazinin "Divan"ına onlarca illüstrasiya çəkir. Dünyanın ən mötəbər muzeylərində, şəxsi kolleksiyalarda qorunan bu miniatürlər bir çox bənzərsiz xalça nümunələrinin yaranmasına səbəb olur. Belə xalça nümunələrinə Londonun Viktoriya və Albert, Nyu-Yorkun Metropoliten, Parisin Dekorativ Sənət və digər dünya muzeylərində rast gəlinir.

Tədqiqatlarda qeyd olunur ki, Firdovsinin qəhrəmanlıq epopeyası, Nizaminin lirikası, romantik və fəlsəfi-didaktik poemalar xalça us-

Nizami qəhrəmanları miniatür və xalçalarda

talarının yaradıcılığına böyük təsir göstərmiş, onları dünyəvi hisləri, ülvü məhəbbəti tərənnüm edən misilsiz xalçalar yaratmağa ruhlandırır. Təəssüf ki, bu söz ustalarının poemalarının motivləri əsasında toxunan erkən Azərbaycan xalçaları dövrümüzədək gəlib çıxmayıb. Ancaq belə xalçaların mövcudluğuna XVI və XVII əsrlərə aid Kirman, Kaşan xalçaları əsas sübutdur. Hər iki xalçanın süjeti Nizaminin "Leyli və Məcnun", "Xosrov və Şirrin" poemalarından götürülüb. Parisin Dekorativ Sənət Muzeyində saxlanılan XVI əsrlərə aid Kirman xalçasında təsvir olunan "Şirrin çimərəkən Xosrovun onu seyr etməsi" və "Leylinin səhrada Məcnunla görüşü" səhnələri xalçanın mərkəz oxu boyunca hər iki tərəfdən güzgü simmetriyası ilə təkrarlanır. Luvr Muzeyində saxlanılan XVII əsrlərə aid ipək Kaşan xalçasının künc ləçəklərində də "Leylinin səhrada Məcnunla görüşü" səhnəsi təsvir edilib.

Nizaminin "Leyli və Məcnun",

"Xosrov və Şirrin" poemalarının motivlərinə Orta əsrlər ipək parçalarında, keramika nümunələrində, xüsusən də miniatür rəssamlığında rast gəlinir.

Onu da deyək ki, Səfəvilər dövləti üçün xarakterik olan saray üslubu, ölkənin ucqar bölgələrində miniatür sənətinin bədii cəhətdən inkişafına təsir göstərmiş. Eyni zamanda Təbrizlə Şamaxı və Qarabağ arasında əlaqələrin genişlənməsi şimal bölgələrində bədii cə-

hətdən Təbriz üslubuna yaxın olan miniatür sənətinin və süjetli xalça sənətinin inkişafına təkan verib. Ancaq bu xalçalar Təbriz xalçalarından fərqli olaraq saray rəssamlarının əsərləri əsasında deyil, ənənəvi xalq sənətkarları tərəfindən toxunub.

Xalçaçıların döndönə Nizami poemalarının motivlərinə müraciət etməsi XIX əsrdə davam edir. Bu dövrdə də xalçaçılar ənənəvi ədəbi mövzu və obrazlara, Şərq poeziyasının klassik nümunələrinə müraciət edirlər. Real xarakterlər yaratmağa çalışır və xalçaların mövzu çərçivəsini genişləndirirlər.

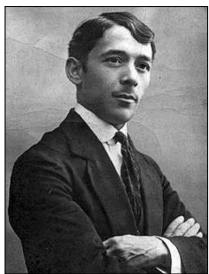
Orta əsrlərdə xalçaçılıq sənəti daha çox sarayla bağlı olub. Bu səbəbdən xalçalarda ədəbi motivlərin işlənməsində incəlik və süjetlərin son dərəcə estetik mahiyyət kəsb etməsi üstünlük təşkil edib. Xalçaçılar arasında ənənəvi mövzuya çevrilən "Leylinin səhrada Məcnunla görüşü" motivi əsasında Təbrizdə toxunan iki xalça buna

bariz nümunədir. Hazırda AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində qorunan, 1810-cu ildə toxunmuş xalçanın ara sahəsində zəngin libaslı Leyli və onun qolları üzərində Məcnun yarıbıhuş halda təsvir olunub. Arxa planda qız üzlü günəşin çıxışı əks olunub. Xalçada təsvir edilən çoban və qoyun sürüsü, tülkü, ayı, xaltalı it və s. heyvanlar cənub səhralarından çox, Azərbaycan toxucusuna daha yaxşı məlum olan mənzərəni xatırladır.

XX əsrin əvvəllərində "Sirlər xəzinəsi", "İsgəndərnamə" poemalarının motivləri əsasında "Bəhram Gur ovda", "Bəhram Gur və Çoban", "Bəhram Gur və Fitnə ovda", "İsgəndərin cadugərlərlə döyüşü" adlı xalçalar toxunub. Görkəmli xalçaçı rəssam Lətif Kərimovun rəhbərliyi altında "Ədalətli Nuşirvanla vəzirin söhbəti", "Şirinin Bisütun dağına Fərhadin görüşünə gətməsi", "Məcnun vəhşi heyvanlar arasında", "İsgəndər və Nüşabə" adlı xalçalar ərsəyə gəlib. Bütün bunlar Nizaminin yaratdığı ölməz obrazların möhtəşəmliyinin bariz nümunəsidir.

Savalan Fərəcov

Azərbaycan

5 yanvar 1884 - Opera müğənnisi, teatr xadimi Əhməd Bəşir oğlu Ağdamski (Bədəlbəyli; 1884 - 1.4.1954) Şuşada doğulub. Üzeyir Hacıbəylinin xalası oğludur. Milli teatrda azərbaycanlı aktrisaların olmadığı vaxtlarda tamaşalarda qadın rollarını (o cümlədən "Leyli və Məcnun"-da Leyli) oynayıb. 1934-cü ildən pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olub, Ağdaş musiqi məktəbində tar müəllimi işləyib.

5 yanvar 1887 - Tarzən, Əməkdar incəsənət xadimi Mirzə Mənsur Məşədi Məlik oğlu Mənsurov (1887 - 30.6.1967) anadan olub. Qəzəl və qoşmalar yazıb. Tarzən Bəhrəm Mənsurovun əmisidir.

5 yanvar 1910 - Ədəbiyyatşünas Məmmədəğa Sultan oğlu Sultanov (1910 - 19.1.1991) Cənubi Azərbaycanın Ərdəbil şəhərində doğulub. "Kəlibə və Dimnə" kitabından şeirləri, Füzulinin, Nəsiminin farsca əsərlərini dilimizə tərcümə edib.

5 yanvar 1927 - Yazıçı Əlfi Səhlik oğlu Qasimov (1927 - 12.3.1985) Ağdam rayonunun Poladlı kəndində anadan olub. "Toy gecəsi", "Adilənin taleyi" romanlarının, "Odlu ürkə", "Ulduz karvanı", "Şagird briqadaları" və s. kitabların müəllifidir.

5 yanvar 1927 - Yazıçı, şair, tərcüməçi Vidadi Yusif oğlu Babanlı Qazax rayonunun Şıxlı (indiki Muğanlı) kəndində doğulub. "Dönüş", "Təbrizdə bir gecə" poemaları, "Gəlin", "Həyat bizi sınayır" (həmçinin eyniadlı filmin ssenarisi) povestləri, "Vidadan susanda", "Müqəddəs ocaq" romanlarının müəllifidir.

5 yanvar 1949 - Əməkdar artist Kübra Əliyeva anadan olub. Teatr və televiziya tamaşalarında, "Sonuncu məhəbbət", "Gülələnmə təxirə salınır!" filmlərində oynayıb.

5 yanvar 1955 - Əməkdar artist Fərhad İsrailov anadan olub. "Yeddi oğul is-tərəm", "Evlənmək istəyirəm", "Doğma sahiller" və s. filmlərdə çəkilib. Yuğ Teatrında çalışır.

6 yanvar 1907 - Xalq artisti İsmayıl Yusif oğlu Dağıstanlı (Hacıyev; 1907 - 1.4.1980) Qax rayonunun Zərnə kəndində doğulub. Akademik Dram Teatrının səhnəsində klassik obrazlar silsiləsi yaradıb. "Səbuhi" (Mirzə Fətəli), "Böyük dayaq" (Kərəmoğlu), "Qatır Məmməd" (Fətəli xan

TƏQVİM

5-9 yanvar

Xoyski) və s. filmlərdə çəkilib.

6 yanvar 1938 - Baletmeyster, Əməkdar incəsənət xadimi Yuliana Əlikişizadə Bakıda anadan olub. 1978-ci ilədək Akademik Opera və Balet Teatrında balerina kimi fəaliyyət göstərmiş. Mahni Teatrında, Musiqili Komediya Teatrında balet qrupunun rəhbəri vəzifəsində çalışıb.

6 yanvar 1938 - Görkəmli şair Mikayıl Müşfiq (Mikayıl Əbdülqadir oğlu Mikayılzadə, 5.6.1908 - 1938) dünyasını dəyişib. Yeniyetmə vaxtlarından yaradıcılığa başlayıb, qısa ömründə 10 şeir və poemalar toplusu nəşr etdirib. Pantürkizm və millətçilikdə ittiham edilərək repressiya olunub.

6 yanvar 1962 - SSRİ Xalq artisti Mərzziyyə Yusif qızı Davudova (25.11.1901 - 1962) vəfat edib. Həştərxanda "İqbal" məktəbində tamaşalarda oynayıb. 1920-ci ildə Bakıya gələrək Azərbaycan teatr sənətinin inkişafında xidmətlər göstərmiş. Görkəmli aktyor və rejissor Abbas Mirzə Şərifzadənin həyat yoldaşı olub. "Bəxtiyar", "Bir məhəllədən iki nəfər", "Əsl dost" və s. filmlərdə çəkilib.

7 yanvar 1927 - Filologiya elmləri doktoru, professor Yavuz İbrahimxəlil oğlu Axundlu Ordubad rayonunda doğulub. Azərbaycan ədəbiyyatında tarixi roman janrına dair tədqiqatların müəllifidir.

7 yanvar 1933 - Şair, publisist Soltan İsrail oğlu Abbasov Neftçala rayonunun Balıcalı kəndində doğulub.

8 yanvar 1920 - Xalq artisti, teatr və kinoda yaddaqalan obrazlar yaratmış görkəmli sənətkar Leyla Bədərbəyli (1920 - 23.11.1999) Bakıda anadan olub. "Arşın mal alan" (1945, Gülcöhrə), "Fətəli xan" (Tuti Bikə), "Görüş"

(Bilqeyis), "Onun böyük ürəyi" (Xəlilə), "Dəvriş Parisi partladır" (Şərəbanu) və s. filmlərdə çəkilib. SSRİ Dövlət mükafatına layiq görülüb.

9 yanvar 1930 - Yazıçı, ssenarist Faiq Feyruz oğlu Dərgahov (1930-1984) ana-

dan olub.

9 yanvar 1949 - Xalq artisti İlham Namiq Kamal (Əhmədov) anadan olub. Milli Dram, Gənclər, Musiqili Komediya teatrlarında çalışıb. "Qayınana", "Bəyin oğurlanması" və s. filmlərdə, televiziya tamaşalarında ("Evləri köndələn yar", "Kişilər" və s.) maraqlı obrazlar yaradıb. 2005-ci ildən Musiqili Teatrda işləyir. Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professorudur.

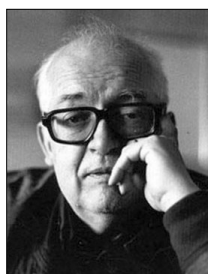

9 yanvar 1903 - Azərbaycan teatrının tanınmış simalarından Ülvü Rəcəb (Ülvü Rəcəb Molla oğlu Şasıqzadə; 1903 - 12.1.1938) Batumi yaxınlığındakı Canıvri kəndində doğulub. 1922-ci ildən Tiflisdəki Azərbaycan teatrında çıxış edib. 1925-ci ildə Bakıya gəlib və Akademik Dram Teatrında işləməyə başlayıb. Stalin repressiyalarının qurbanı olub.

9 yanvar 1991 - "Molodyoj Azerbaydjan" qəzetinin xüsusi müxbiri Salatin Əsgərova (16.12.1961 - 1991) Laçın rayonunun Qaladərəsi kəndi yaxınlığında erməni silahlı qüvvələri tərəfindən qətlə yetirilib. Ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

9 yanvar 2016 - Xalq şairi Zəlimxan Yusif oğlu Yaqub (21.1.1950 - 2016) vəfat edib. "Könlümün səsi", "Yolum eldən başlanıb", "Od aldığım ocaqlar", "Bir əlim torpaqda, bir əlim haqda", "Şairin taleyi" və s. kitabların müəllifidir. Milli Məclisin deputatı (1995-2005), Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri (2008-2016) olub.

Dünya

5 yanvar 1921 - İsveçrə yazıçı-dramaturqu Fridrix Dürrenmatt (Friedrich Josef Dürrenmatt, 1921-1990) anadan olub. Əsərləri: "Hakim və onun cəlladı", "Ədalət mühakiməsi" psixoloji detektiv romanları, "Yaşlı xanımın ziyarəti" pyesi və s.

5 yanvar 1932 - İtalyan yazıçısı, filosof və tarixçi Umberto Eko (Umberto Eco; 1932 - 20.2.2016) anadan olub. Əsərləri: "Qızılqul adı", "Fuko kəfiri", "Çariçə Lo-

nanın sirli alovu", "Praqa məzarlığı" romanları, "Orta əsrlər estetikasının təkamülü", "Açıq əsər" elmi tədqiqatları və s.

6 yanvar 1822 - Alman arxeoloqu, əfsanəvi Troya şəhərinin qalıqlarını üzə çıxarmış Henrix Şliman (Johann Ludwig Heinrich Julius Schliemann; 1822-1890) anadan olub.

6 yanvar 1872 - Görkəmli rus bəstəkarı Aleksandr Nikolayeviç Skryabin (1872 - 27.4.1915) anadan olub. "Ekstaz poeması" və "Prometey" simfonik poemalarının, simfoniyaların müəllifi, "rəngli musiqi"nin yaradıcısıdır.

6 yanvar 1879 - Tatarıstan ədəbiyyatının klassiki, dramaturq və publisist Qalişgər Kamal (Kamaletdinov; 1879 - 1933) anadan olub.

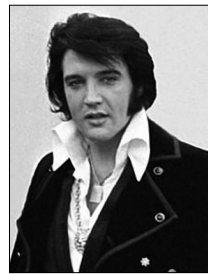
6 yanvar 1883 - XX əsr ərəb ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, yazıçı, şair, filosof, rəssam Cübrən Xəlil Cübrən (1883-1931) Livanda anadan olub. Ömrünün son 20 ilini ABŞ-da yaşayıb, əsərlərinin bir qismini ingiliscə yazıb. Kitabları: "Peyğəmbər", "Xəbərci", "Dünya tanrıları", "Asi ruhlar" və s.

6 yanvar 1938 - İtalyan aktyoru, müğənni, bəstəkar, rejissor Adriano Çelentano anadan olub. Filmləri: "Serafino", "Milanda supernoqluq", "İnadkarın ram edilməsi", "Dəlicesinə vurulmuş" və s.

7 yanvar 1925 - İngilis yazıçısı, zooloq Cerald Darrel (Gerald Malcolm Durrell (1925 - 1995) anadan olub. Heyvanlardan bəhs edən 30-dan çox kitab və filmin müəllifidir. Yazıçı Lourens Darrelin qardaşıdır.

7 yanvar 1964 - Amerika aktyoru Nikolas Keyc (Nicolas Cage - Nicolas Kim Coppola) anadan olub. Kinorejissor Frensis Ford Koppolanın qardaşı oğludur. Sənətdə öz adını təsdiqləmək üçün soyadından imtina edib. Filmləri: "Sifetsiz", "Mələklər şəhəri", "Las-Veqası tərk edərkən" ("Oskar", 1996) və s.

8 yanvar 1910 - Məşhur rus balerinası, SSRİ Xalq artisti Qalina Sergeyevna Ulanova (1910 - 1998) anadan olub.

8 yanvar 1935 - Amerika müğənnisi, aktyor Elvis Presli (Elvis Aaron Presley; 1935 - 16.8.1977) anadan olub. "Rok-n-roll"un kralı, XX əsr musiqisinin ən məşhur nümayəndələrindən biri kimi tarixə düşüb. Ümumi tirajı 1 milyard olan 150-dən çox albomu işıq üzü görüb.

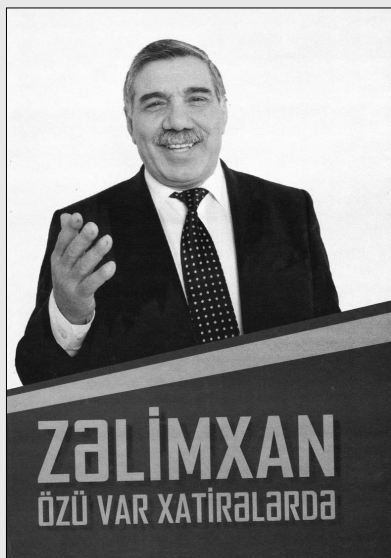
9 yanvar 1908 - Fransız yazıçısı, filosof Simona de Bovuar (Simone de Beauvoir; 1908-1986) anadan olub. Əsərləri: "Gözəl şəkillər", "Naringilər", "Çox asan ölüm" və s. Məşhur filosof Jan-Pol Sartrın həyat yoldaşı olub.

9 yanvar 1890 - Çex yazıçı-dramaturqu Karel Čapek (Karel Čapek, 1890 - 1938) anadan olub. Əsərləri: "Mütəlaqiyet fabriki", "Meteor", "Səməndər quşları ilə müharibə" (roman), "Makropulos vasitəsi", "Ana" (pyes) və s.

Hazırladı: Vüqar Orxan

"Zəlimxan özü var xatirələrdə"

Xalq şairi Zəlimxan Yaqub (1950-2016) haqqında yeni kitab işıq üzü görüb. Kitabda Zəlimxan Yaqubun vəfatından sonra onun haqqında tanınmış ictimai xadimlərin, elm və sənət adamlarının yazdıqları yazılar, ona ithaf olunmuş şeirlər toplanıb. "Elm və təhsil" nəşriyyatında çap olunmuş kitabın tərtibçisi və "ön söz"ün müəllifi Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioğludur. "Kitabın tərtibçisi olaraq məxsusi şəkildə kimdənsə şairlə bağlı xatirələrini yazmağı xahiş etməmişəm. Yazıların, şeirlərin hamısı şai-

rin ölümündən kədərlənənlərin ürək çırpıntılarıdır və biz onları müxtəlif mətbuat orqanlarından toplamışıq", - deyir o, "ön söz"də qeyd edir.

Xalq şairləri Nəriman Həsənzadə, Fikrət Qoca, Sabir Rüstəmxanlı, millət vəkili Əflatun Amaşov, Qənirə Paşayeva, professorlar Qəzənfər Paşayev, Nizameddin Şəmsizadə və başqalarının kitabda yer almış bədii-publisistik yazılarında və şeirlərdə Z.Yaqubun zəngin yaradıcılığından bəhs olunmaqla yanaşı, onun xeyirxahlığı, gənc yazarlara qayğısı, insani keyfiyyətləri

diqqətə çatdırılır. Vurğulanır ki, şair yaradıcılığında kənd və şəhər mədəniyyətlərini ortaq məxrəcə gətirərək, ədəbiyyatın, mədəniyyətin, adət-ənənənin kəndlə, şəhərlə ölçülmədiyini, insanlıqda, tərbiyədə və əxlaqda olduğunu nümayiş etdirib.

Xatırladaq ki, şairin sağlığında ona həsr edilmiş elmi-publisistik məqalələrdən ibarət üçcildlik "Zəlimxan Yaqub ədəbi düşüncədə" və ona ithaf olunmuş şeirlərin toplandığı "Zaman bu kəsiri bitirməliydi" adlı kitablar (tərtibçi Musa Nəbioğlu) nəşr olunub.

Məşhur pianoçu Çingiz Sadıxov ABŞ-da vəfat edib

Azərbaycanın görkəmli musiqiçisi, istedadlı pianoçu Çingiz Sadıxov 2017-ci il dekabrın 30-da ABŞ-da vəfat edib.

Çingiz Hacı oğlu Sadıxov 1929-cu il aprelin 5-də Bakıda anadan olub. İlk təhsilini 1939-1946-cı illərdə paytaxtdakı Onillik musiqi məktəbində alıb. Sonra Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının (indiki Bakı Musiqi Akademiyası) Fortepiano fakültəsində, Moskva Dövlət Konservatoriyasının aspiranturasında, professor Aleksandr Goldenveyzerin sinfində oxuyub.

Görkəmli musiqiçi Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının solisti və konsertmeysteri olub, Bülbül, Rəşid Behbudov, Müslüm Ma-

qomayev, Lütfiyar İmanov, Fidan və Xuraman Qasımovalar və başqa məşhur vokalçılarını müşayiət edib.

16 sayılı Bakı musiqi məktəbinin direktoru, “Azkonsert” yaradıcılıq birliyinin bədii rəhbəri, Yəməni Demokratik Respublikasında İncəsənət İnstitutunun təşkilatçısı və müəllimi, Bakı Musiqi Akademiyasının professoru vəzifələrində çalışıb.

Çingiz Sadıxov 1959-cu ildə Azərbaycanın Əməkdar artisti, 1987-ci ildə Xalq artisti fəxri adlarına layiq görülüb. Prezident İlham Əliyevin 2009-cu il 28 oktyabr tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilib.

Musiqiçi 1994-cü ildən Amerika Birləşmiş Ştatlarının San-Fransisko, son zamanlarda isə San-Xose şəhərlərində yaşayıb. Allah rəhmət eləsin.

“Seyid İmadəddin Nəsimi irsinin tədqiqi məsələləri”

Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Fəlsəfə tarixi və mədəniyyətsünaslıq kafedrasının dosenti, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Səbirə Nemətzadənin “Seyid İmadəddin Nəsimi irsinin tədqiqi məsələləri” monoqrafiyası Azərbaycan və ingilis dillərində çapdan çıxıb.

BDU-dan bildırıblər ki, monoqrafiyada böyük şair, mütəfəkkir İmadəddin Nəsiminin (1369-1417) həyatı və irsi ilə bağlı Orta əsrlər mənbələri və müasir elmi tədqiqatlar sistemləşdirilərək araşdırılıb.

Elə bəri başdan vurğulayaq (və ya o şəərəşur dövrün “nəf”inə muştuluqlayaq) ki, bu görkəmli şair (ədəbiyyatşünas, jurnalist, tərcüməçi), həərəsi bir cür bəxt-təxtsizlik yaşamış “mollanəsrəddinçilər”in ən “bəxtəvər”i olub; heç olmasa, sağlığında əsərlərini nəşr etdirə bilib, bəzi həmkarları (Nemanzadə, Qəmküsər və b.) kimi zamanın sürgün, həbs, qəfil güllə reallıqlarına düşər olmayıb. Maddi sıxıntılar sarıdan isə, həmin o əxlaq-əqidə yoldaşlarının heç birindən “geri” qalmayıb...

140 il əvvəl Yelizavetpol (Gəncə) yaxınlığındakı Sarov kəndində doğulmuş Əli Məmmədzadə - Əli Nəzmi ibtidai təhsilini mollaxanada alıb, rus-tatar məktəbində oxuyub, atasının vəfatından sonrakı güzəran çətinliyindən yurd-yuvasını tərk edərək Orta Asiyaya üz tutub, Buxara və Səmərqənddə tacir-dükandar qohumunun yanında şeyirdlik edib, bir yəhudinin vaxtaşırı tapıb gətirdiyi kitabları mütaliə yolu ilə dünyaya bəsiyyət gözü açıb və elə orada ikən “Bikəs” imzası ilə yazmağa, 1904-cü ildə “Şərqi-Rus”da dərc etdirdiyi “Kənddə ibtida” adlı şeir ilə ciddi ədəbi fəaliyyətə başlayıb.

Bu xalqın anlam-ayılışında müstəsna rol oynamış “Molla Nəsrəddin” jurnalının meydana gəlməsi səbəbkərlərindən biri olan 1905-1907 inqilabı bu şairin də yaradıcılığında dönüş yaradır və o, həmin məcmuədə “Məşədi Sijimqulu”, “Kəfsiz” və s. imzalarla çap etdirdiyi bənzərsiz satirik (“İstibdad”, “Ey fəqərə!”, “Od tutub odlanı Vətən!”, “Olacaqımı”) və azadlıq ideyali şeirləri ilə həmin ədəbi-əbədi aydınlar məktəbinin ən görkəmli, ən ön nümayəndələrindən biri kimi tanınmağa başlayır.

Sürətlə tanınıb-məşhurlaşmaqla yanaşı, doğma kəndində möhkəm təqib də olunan bu “ucqar şair” ailəliklə Gəncəyə köçür, xırda ticarətlə məşğul olur, lakin gözəl satirik şeirlər yazıb, gizli (“Əlidəyənkli”, “Həcamətverdi”, “Peşiman qoca”, “Şallax”, “Papirosçəkən” və s.) imzalarla müxtəlif qəzet-jurnallarda çap etdirməyindən də qalmır. Özünü Sovet hakimiyyətinin tərəfdarı kimi göstərən Əli Gəncə məktəblərində müəllimlik edir, “Yeni Gəncə” qəzetində çalışır, istedad və kəsərlə qələmi sayəsində Bakıya dəvət alıb, “Kəndli” qəzeti və ardınca “Molla Nəsrəddin” jurnalında məsul katib işləyir. Sonralar “Yeni yol”, “Kommunist” qəzetlərində müxtəlif vəzifələr, dünya ədəbiyyatından (Firdovsi, Krilov və b.) tərcümələr, qiymətli ədəbi-tənqidi məqalələr, II Dünya müharibəsi dövründə faşizmə qarşı kəskin satirik əsərlər, XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı və mətbuatının mənzərəsini əks etdirən “Keçmiş günlər” (1944) adlı (mənzum) xatirələr kitabı və... düz 5 il hər şeyi urvatdan salmış müharibənin bitməsindən az keçmiş

Böyük Qələm əzmi

Dövrünün uzun-uzun dərd-sər “nağıllar”ını üzün-üzün cəmləyib, müxtəsər nəzmlərə çəkmiş Əli Nəzmi

Bakıda keçirilən növbəti təntənəsiz dəfn mərasimi...

Bəli, “Kommunist” qəzetinin 1946-cı ilin ilk sayında onun “Aradan çıxanların bazarı” adlı bir satirası çap olunur və səhəri gün “qəfləten” vəfat edir.

Həmin mərasimdə ədəbi ictimaiyyət nümayəndələrindən bir-ikisinin bu məlum “Molla Nəsrəddin”çiyə dair çox yığcam “nəsr”i çıxışlarıyla bəhəm, Əli Nəzmi adlı bu mərhumun bir vaxt “qəflət yuxululu”a xitabən yazdığı nəzmi də səslənib:

“Axşam namazını tələsik qıl, yubanma, yat! Sol böyrün üstünə uzanıb, qurdalanma, yat! İnan ki, çoxdur məşəqqəti gözaçıqlığın - Açısan gözünü, qəm görəcəksən, oyanma, yat!”

Bu böyük Oyadıcı...

“Zakavkazye” qəzeti 30 yanvar 1907-ci il sayında tezliklə bu şairi də məşhurlaşdırarsa mətbu-aynamız haqda yazırdı: “Keçən ildən bəri Tiflisdə nəşr olunan, öz oxucuları arasında getdikcə daha artıq maraq cəlb edən “Molla Nəsrəddin” adlı müsəlman yumorist jurnalı yalnız Rusiyada deyil, hətta İranda və digər müsəlman ölkələrində də geniş oxucu kütləsi qazanmışdır”.

Bir xeyli sonra dahi Cəlil Məmmədquluzadə yazacaqdı: “O vaxt biz məcmuəmizin 12-ci nömrəsində “Quli-biyabani” sərlövhəli bir məqalə ilə varlıqlarımıza tənəli bir xitab dərc etdik. Ta ki ondan bir neçə vaxt sonra

Sabir öz “Tömei-nahar”ı ilə səsimizə səs verdi. Sonra “Məşədi Sijimqulu”-“Əlidəyənkli”-“Kəfsiz” də meydana çıxdı və Sabirin “Tömei-nahar”ına cavab olaraq “Çayda çapan qardaşım, ağlama, ağları gör” mətli şeirini göndərdi. “Molla Nəsrəddin”ə yaraşan şivənin məzəliliyi və duzluluğunda, məharət və lətafətdə Sabirə yavuş gələn və ona əvəz olan - birinci Məşədi Sijimqulu Kəfsiz olubdur. Haman Sijimqulu ki...”

Həmin jurnalın “haman bu Sijimqulu”su ki, belə-belə yazılar yazırdı:

“Bu dünyada bizim çox yaxın “dost”larımız var ki, başımız dura-dura, ayağımıza daş dəyməsinə razı olmazlar. Bunlardan üçü Qroznı şəhərindədir. Biri cənab Axund Molla Əli Dərbəndidir ki, bu əfəndi hər an, hər saat “Molla Nəsrəddin”in rəvaci-intişarına çalışır, cəməti bu məcmuəyi oxumağa təşviq edir, oxumayanların abırını alıb bükər ətəklərinə. Hələ bu yaxınlarda damağı bir az da kökəldiyinə (ömrünü təzələmək üçün 17 yaşlı bir qız aldığına) görə, bizim jurnalın təbliğ və təşviqatını daha da artırmaqdadır.

Bu qəbil dostlarımızdan ikincisi məşhur Avara Fərəcdir ki, ömründə bir işlə məşğul olmasa da, həmişə fəal bir quyruq qismində axund kibi şəxslərin arxasında bitərək, əlinə dəyənək gəzib xəlqi döyə-döyə “Molla Nəsrəddin” almağa vadar edər və məcmuə gətirib satdırmayan olanda dəyənəyinə bir az da əziyyət verərək buyurur ki, gerek “Molla”nın rəvaci üçün çox çalışasan.

Üçüncü dostumuz - dükənina Allahın mömin bəndələrinin çox gəldiyi çayçı Məşədi Novruzdur ki, bu kişi də həqiqimizdə əlindən gələni əsirgəməz. Onun bəreketindən Qroznıya göndərdiyimiz məcmuələrimizin hamısı alış-qapış olub satılır, aylarla yığılıb qalıb üstümüzə qayıtmır”.

Həmin “Əlidəyənkli” ki, gəncəli quşbaz Hacı Hüseynin oğlu ilə rəftarından bəhs edən yazısındakı ikicə cümlə ilə dahiyənə bir mental portret yaradıb: “Hacının oğlu ağacdan dolaşa tutmaq istərkən yıxılır, qıçı sınır. Əhvalatdan xəbər tutub gələn atanın ilk sorğusu bu olur: “Oğul, quş cibində ölməyib ki? Sağdırmı?...”

Həmin “Kəfsiz” ki (özünün də çalışdığı “Molla Nəsrəddin”in satış rekorduna rəğmən), o dövr “maarifpərvər”lərindən hesab edilən bir kitabfıruşun “zəmaneyi-şikayət”i-ni belə qələmə alırdı: “Ey Molla Nəsrəddin kişi, bəs deyilmi bu qədər mərdiməzarlıq?! Üç ildir piştaxtam üstündə olan 50 cildlik

“Cameüd-dəvat” və 30 cildlik “Təbiri-xab” kitabları satılmır!...”
Və nəhayət, -

Həmin Əli Nəzmi ki;

açıq-aydın imzası ilə o dövrün (indiki dövr-dəkilərin qulaqlarından iraq!) ərəb-fars-rus “obrazavoyiski”lərinə üz tutub yazırdı:

Dil var ikən, gəlin “lisan” deməyə, Döndərib farscaya “zəban” deməyə, Ərəbi göndərək öz evlərinə, Farsa da qal bizdə “mehman” deməyə...

Çağdaşlarının “İmza atılmasa, Sabir ilə Əli Nəzminin şeirlərini biri-birindən ayırmaq çətin idi” (C.Məmmədquluzadə), “Sabir ədəbi məktəbi o dövr ədəblərinin işini xeyli asanlaşdırmışdı; mövzu, hədəf aydın, üslub bəlli” kimi fikirlərinə binaən deyək ki, axı, eyni mövzunun bir neçə müəllif tərəfindən və... dəfələrlə işlənməsi məsələsi də vardı! Təkrarsız Sabirə məslək və təbiriyyində olan bu bənzərsiz şair gözəl satirik-gülgu yazıları ilə “öz zirvə “Molla Nəsrəddin”in hər sayını sirab edə-edə, digər qəzet-jurnallarda da (“Məzəli”, “Zənbur”, “Tuti” və s.) kəskin çıxışlar edir, “Arpanı-buğdanı satırlar baha, Kasıb adamlara edirlər cəfa, Yox bu cəfakara deyən “mərhəbə”, “Zənbur”a, bunları yazım-yazmayım?” kimi maraqlı, oynaq, “istixarə”vi ədəbi fəndlərlə kəskin cəsarətlərdə bulunurdu.

Bu məqamda hər dövrün insafılı oxucularının ürəyini sızlatdırarsa (və o dövrün üzünü “ağ”latdırarsa) bir fakt: 1914-cü ildə Əli Nəzmi “Məzəli” satirik jurnalının redaktoru Həşim bəy Vəzirovdan onu “jurnalla əməkdaşlığa dəvət” məktubu alır. Dəvəti məmnuniyyətlə qəbul edən şairin “Məzəli”də çap olunan “Pul” adlı ilk satirası ədəbi ictimaiyyətin böyük rəğbət ilə qarşılanır və Həşim bəy onu 20 manat pulla mükafatlandırır. Bu, tədqiqatçı-alim F.Hüseynovun yazdığı kimi, “on ildən bəri qəzet və jurnallarda yüzlərlə əsəri çap olunan şairin aldığı ilk zəhmətəqqı” imiş...

Bu bədii və əsginasi pullar “hekayət”inin əhvalımıza vurduğu mütəəssirlik zərbəsini, sonda, elə bu qeyri-adi istedad və üslub sahibinin öz nəzmi ilə yumşaldaq:

Biz almışiq arvad, alağ çəkməyə, Almamışiq zülfə darağ çəkməyə. Biz almışiq övrəti əppək yapa, Almamışiq, düzməyə mıncıq sapa. Biz almışiq arvadı duz əzməyə, Almamışiq, gündə gedə gəzməyə. Biz almışiq qulluq edə quş kimi, Almamışiq, bannıya bayquş kimi. Biz almışiq övrəti oğlan doğa, Almamışiq, qız doğa bərbadlığa...

Tahir Abbaslı

2018-ci təqvim ilinin beşinci gününü yaşayırıq. Ölkələr var ki, yeni ilin ilk iş həftəsini başa vurur, ölkələr də var ki, hələ bayram tətilini davam etdirir. Amma bütün hallarda hamı hələ yeni ilin əhvalını yaşayır. Bu arada xəbər lentini izləyincə elə zənn edirsən ki, sanki ölkələr, şəhərlər arasında qeyri-rəsmi "kim 2018-ci ili daha möhtəşəm qarşılayıb" deyə yarış keçirilibmiş. Üstəlik, ilin son saatının bitdiyini bildiren zəng səsləri müxtəlif vaxtlarda eşidildiyindən baş verənləri izləmək asan olub...

Qədəmləri mübarək!

Dünya 2018-ci ili necə qarşıladı?

Yer planetində 2018-ci ili hər kəsdən öncə Avstraliya, Cənubi Koreya, Çin, Yaponiya və Okeaniya ölkələri qarşılayıblar. Daha dəqiqi, yeni ili birinci qarşılayan Okeaniyadakı Milad adaları qrupuna daxil olan Kiritimati adasının və Nukualofa (Tonqa krallığı) şəhərinin sakinləridir. Bakıda dekabrın 31-i saat 14-də onlar artıq bir-birlərini təbrik ediblər.

2018-ci ilin şərəfinə hazırlanmış ən təmtəraqlı atəşfəşanlıq da elə o tərəflərin payına düşüb. Avstraliyanın ən böyük şəhərlərindən olan Sidneydə fişəng şousuna tamaşa etmək istəyənlər ən yaxşı yerləri tamaşa başlanmazdan 40 (!) saat əvvəl tutublar, hərçənd atəşfəşanlıq şəhərdən 20 km aralıdan da görünürmüş. Yeni il Avstraliya ərazisinə Bakı vaxtı ilə 31 dekabr saat 16.30-da qədəm qoyub.

Yaponiya və Koreya əhalisi təzə ili bizim vaxtla saat 19-da qarşılayıb. Lakin yaponlar Yeni ilin gəlişini gecəyarı yox, yanvarın 1-də qeyd edirlər. Görünür, oralar da da "axşamın xeyirindən saba-

hın şəri yaxşıdır" sayaq inanc var.

Saat 21-də İndoneziya və Cənub-Şərqi Asiya köhnə ilə vida deyib. Yeri gəlmişkən, 2018-ci ilin gəlişi bir çox indoneziyalı üçün əlamətdar olub. Gecəyarısına bir neçə dəqiqə qalmış ölkədə təxminən beş yüz yeni ailənin təməli qoyulub. Hökumət dairələri toy

təzə ilin ilk saatını yaşayarkən Şərqi Asiya, Afrikanın bir qismi, Rusiyanın Avropa hissəsi də yeni ili qarşılayıb.

Yadımızdan çıxmamış deyək ki, Dubaydakı Yeni il bayramı artıq "Ginnesin rekordlar kitabı"ndadır. Dünyanın ən uca tikilisi Bürc əl-Xəlifənin önündə 2009 və 2014-cü illərdə keçirilmiş atəşfəşanlıq bu kitabın səhifələrinə yazılıb.

Daha bir saat keçmiş Ukrayna, Rumıniya, Polşa, Macarıstan, Çexiya, Yunanıstan, Türkiyə, İsrail, Finlandiya yeni il marafonuna qoşulub.

Avropada bayramı açıq havada qarşılamaq istəyən az olmayıb. Parisdə bayram gecəsi piyada zolağına çevrilən Yelisey çölündə diskoteka təşkil edilib. Berlində Brandenburq darvazasının önündəki "Xoş gəlsən, 2018-ci il!" adlı faer-şouya minlərlə sakin toplaşmış.

Türkiyədə bayram axşamı qan qaraldacaq hadisələr baş verməsin deyə, ciddi təhlükəsizlik tədbirləri görülüb. İstanbul Yeni ili xüsusi bayram tədbirləri ilə qarşılamasa da, adamlar Taksim meydanına və Nişantaşına gedərək,

bərq vuran şəhər işıqlarının fonunda gəzişib foto çəkdirməklə 2018-i qarşılayıblar.

Bakı vaxtı ilə səhər saat 4-də Böyük Britaniya və Portuqaliyanı geridə qoyan təzə il okeanın o tayına yollanıb. Azərbaycanda 2018-ci ilin ilk səhəri açılmaqda ikən, səhər 6-da Braziliya, Argentina Yeni il şərəfinə bədə qaldırıb. Rio-de Janeyro məşhur Kopakabana çimərliyində 17 dəqiqəlik atəşfəşanlıq və kütləvi rəqslə təzə ili qarşılayıb.

İki saat sonra Kanada, Karib hövzəsi, ABŞ 2018-ə qovuşublar. Nyu-York üçün anomal şaxtaya (-15) baxmayaraq, Taymskverə təxminən bir milyon adam yığışmış. Onların qarşısında Meray Keri, Nik Daymond kimi məşhurlar konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

Yer üzündə Yeni ilin gəlişini ən son qarşılayanlar isə Samoa sakinləridir. Bakı vaxtı ilə yanvarın 1-də saat 15-də Yeni il dünyanı səyahətinin son dayanacağına çatıb.

Bu yerdə bizə nə demək qalır? Qədəmlərin mübarək, 2018!

G.Mirməmməd

mərasimi düzənləməyə imkanı çatmayan cütliklər üçün kütləvi toy çaldırıb.

Burada ailə xoşbəxtliyi arzulamaqda ikən, 2018-ci il yavaş-yavaş qonşumuz Rusiyanın ərazisi ilə irəliləməyə başlayıb. Bakıda saatlar 22-ni göstərəndə Banqladeş, Hindistan, Şri-Lanka təzə ili qarşılayıb. Pakistan, Özbəkistan, Türkmənistan, Qırğızıstan onlardan bir saat sonra, bizdən isə bir saat əvvəl 2018-ə "xoş gəldin!" deyib.

Bir saat sonra biz artıq Bakı bulvarındakı atəşfəşanlıq ya canlı, ya da mavi ekranda seyr edib

Artıq tarixə qovuşan 2017-ci il dünya kinosunda itkilər, qalmaqallar və bəzi filmlərin başgicəlləndirici gəlirləri ilə xarakterik olub. "Euronews" telekanalı ötən il kino aləmində baş verən hadisələri toplu halında təqdim edib.

"Agent 007" - məşhur ingilis aktyoru Rocer Mur may ayında 89 yaşında vəfat edib. Son 16 ildə UNICEF-in xoşməramlı səfiri olan aktyor cəngavər tituluna layiq görülmüşdü.

Fransız aktrisası Janna Moro iyul ayının sonlarında dünyasını dəyişib. Öz dövrünün tanınmış rejissorları ilə işləyən Moro 60 illik yaradıcılıq fəaliyyəti dövründə 70-dən çox filmə rol alıb.

Iyul ayında Martin Landau dünyasını dəyişib. O, aktyorluq sənətinə Çarli Çaplinin filmlərinə olan məhəbbəti sayəsində gəlmişdi. Aktyor "Oskar", "Qızıl qlobus" mükafatlarına layiq görülüb.

Avqust ayında dünya amerikalı komik Cerri Luislə vidalaşmış. Ötən yay kinematografiya üçün daha bir önəmli şəxsin itki-

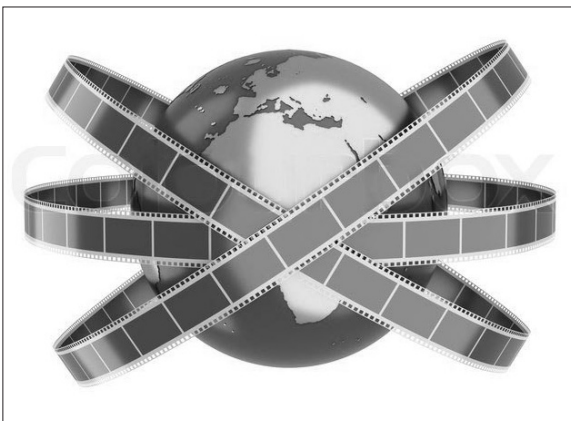
2017-ci ildə dünya kinosu: itkilər və qazancılar

si ilə yadda qalıb. Qorxu filmlərinin "xaç atası" adlandırılan rejissor Corc Romero ötən yay 77 yaşında xərçəng xəstəliyinə yenilib.

Fransa kinematografiyası üçün daha bir məşhur ad - Jon Roşfor oktyabrda vəfat edib. 160-dan çox filmə çəkilən aktyor öl-kəsindən kənarda əsasən "Qara ayaqqabılı ucaboylu sarışın" filmindəki roluna görə tanınıb.

Ötən il dünya kinematografiyası tanınmış alman kinooperatoru Mixeil Ballhausla da vidalaşmış. O, Rayner Verner Fasbinder, Martin Skorsese, Frensis Ford Koppolo kimi rejissorlarla birgə çalışmışdı.

Ötən ilin ən uğurlu və qazanc gətirən filmlərinə gəlincə. Baş rolda Emma Uotsonun çəkildiyi "Gözəl və bədheybət" filminin büdcəsi 160 milyon dollar təşkil edib. Dünya prokatında film 1 milyard dollardan çox

qazanc gətirərək ilin ən çox izlənen ekran əsəri olub.

İndiyə qədər yalnız 6 cizgi filmi prokatda 1 milyard dollardan artıq gəlir gətirib. Onların arasında ötən ilin yeniliyi - 80 milyon dollara başa gələn "Çirkin mən 3" filmi də var.

Super-qəhrəmanlar haqqında filmlər hər

zaman olduğu kimi, böyük şöhrət qazanır. Hyu Cekmanın Rosomaxa obrazı ilə kino ekranına qayıtdığı "Loqan" filminin büdcəsi 97 milyon dollar təşkil edib və prokatlarda büdcəsindən 6 dəfə çox qazanc gətirib.

Stiven Kinqin romanı əsasında çəkilən "Ono" filmi də kommersiya uğuruna imza atıb. Uşaqları qətlə yetirən Penni-vayz adlı qorxulu kloun və 7 cəsur yeniyetmə haqqındakı film cəmi 35 milyon dollara başa gəlsə də, qazancı 700 milyon dollar olub.

"Dünkerk" dramı kinematografiya tarixinə II Dünya müharibəsi mövzusunda ən çox izlənen film kimi düşüb. Kristofer Nolanın 100 milyon dollara başa gələn kinolenti prokatda 525 milyon dollar qazanc əldə edib.

Baş rolda İsrail aktrisası və modeli Qal Qadotun oynadığı "Möcüzə qadın" ekran əsəri super-qəhrəmanlar haqqında çəkilən ən gəlirlili film olub. Filmin yaradıcıları 800 milyondan çox qazanc əldə ediblər.

Baş redaktor:
İntiqam Hübətov

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

Ünvanımız: AZ 1012, Moskva pr, 1D.
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Tel.: (012) 530-34-40; 431-28-79; 430-16-79
Tel/faks: (012) 431-28-79; 530-34-40
E-mail: qazet@medeniyyet.az

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməmiş, "B-Z" mətbəəsində çap olunmuşdur.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə olunur.

KAPİTAL BANKın
Yasamal filialı kod: 200037
VÖEN 9900003611
M/h AZ37NABZ0135010000000001944
SWIFT BIK AIIBAZ2X
H/h AZ98AIIIB33080019443300232103
VÖEN 1300338641
Lisenziya №AB 022279
İndeks 0187

Buraxılışa məsul:
Vüqar Əliyev

Tiraj: 5251

Materiallardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.